

หญิงรักหญิง ภายใต้หลังคา "บ้าน"

ฝนกับสุพกันในช่วงเวลาที่เรียนใกล้จบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ จนกระทั่งถึงปัจจุบันรวมเวลาที่ทั้งคู่รู้จักและคบหากันมาประมาณ 5 ปี ขณะนี้ทั้งคู่ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันที่อำเภอเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ ทั้งคู่ไม่นิยามการใช้ชีวิตร่วมกันว่า เป็นการใช้ชีวิตคู่ ความหมายของการมีชีวิตคู่สำหรับสุและฝนคืออะไร

เรื่องของฝน : หญิงรักหญิงเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ทำให้ใครเดือดร้อน

ฝน (นามสมมติ) เติบโตมาในครอบครัวชาวบ้านที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ครอบครัวของฝนถือว่าเป็นครอบครัวใหญ่ ฝนมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน มีลูกชายเป็นคนโตหนึ่งคน ส่วนฝนเป็นลูกคนสุดท้องและเป็นลูกคนเดียวที่ได้เรียนหนังสือจนจบปริญญาตรี การที่เป็นลูกคนเดียวที่มีความรู้ดีกว่าพี่น้องคนอื่น ๆ ทำให้ฝนรู้สึกตัวตัวเองเป็นที่ยอมรับของครอบครัวเพราะเมื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัวทุกคนจะยอมรับและเชื่อถือ

การที่พื้นฐานครอบครัวของฝนเป็นเกษตรกร ฝนเองก็เรียนรู้ที่จะต้องช่วยเหลืองานที่บ้านทั้งงานในบ้านในฐานะลูกสาว ฝนก็เรียนรู้จะต้องช่วยเหลือทำงานบ้าน หุงข้าว ทำกับข้าวจากพี่สาว และรวมไปจนถึงงานในไร่ที่ฝนก็ต้องช่วยไม่ต่างจากบรรดาพี่น้องคนอื่น ๆ ในครอบครัว ทำให้ฝนถนัดการทำไร่พอก ๆ กับการทำงานบ้าน โดยคนในบ้านก็ไม่ได้คาดหวังว่าฝนจะต้องเป็นเด็กกิริยามารยาทเรียบร้อยและก็ได้เข้มงวดในเรื่องนั้น การเรียนรู้บทบาทหน้าที่เรื่องงานบ้านต่าง ๆ เช่น ทำกับข้าว ทำความสะอาดบ้านฝนเองก็ได้รับการถ่ายทอดจากพี่สาวในฐานะที่จะต้องแบ่งเบาภาระงานในครอบครัวลง ฝนเล่าว่า ในเรื่องการมีคู่ นั้น แม้ว่าพ่อจะมีลูกอยู่หลายคน แต่พ่อก็หวังลูกสาวและ ไม่คาดหวังให้ลูกจะต้องแต่งงาน เพราะไม่อยากให้ลูกต้องแยกครอบครัวออกไป ฝนเองก็ไม่เคยถูกตั้งคำถามเรื่องการมีแฟนด้วยเช่นกัน

จ๊อด : ที่บ้านเคยอยากให้แต่งงานบ้างไหม

ฝน : ที่บ้านไม่มีธรรมเนียมจะให้ลูกแต่งงาน เป็นการหวังลูกคิดว่าหวังทุกคน

ถ้าใครได้ไปเยี่ยมบ้านฝนก็จะพบว่า มีครอบครัวพี่สาวและพี่ชายปลูกบ้านอยู่ในบริเวณบ้านเดิมที่เคยอยู่กับพ่อแม่ เมื่อมาเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ พอถึงช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต ฝนจะกลับไปช่วยงานที่บ้านเสมอ ๆ ทางบ้านของฝนจะไม่คาดหวังให้ลูก ๆ แต่งงาน หรือเมื่อมีครอบครัว

ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องแยกตัวออกไป ครอบครัวของฝนอยากจะให้ลูก ๆ อยู่ร่วมกันในบ้านมากกว่าที่จะต้องแยกออกไปมีครอบครัวใหม่

โดยทั่วไป คนจะรู้จักฝนว่าเป็นคนพูดน้อย โดยเฉพาะเมื่อถูกถามเกี่ยวกับชีวิตคู่ของตัวเอง ก่อนหน้าที่จะได้คบหากับคนรักคนปัจจุบัน ฝนมองว่า คนทั่วไปจะไม่รู้ว่าฝนเป็นผู้หญิงรักหญิง เพราะดูจากลักษณะภายนอก ฝนไม่ได้มีลักษณะของผู้หญิงที่ตัดผมหรือแต่งตัวแบบผู้ชาย แม้จะมีพฤติกรรมเฝงฝางบ้าง แต่เมื่อเพื่อน ๆ รู้ว่า ฝนมีแฟนผู้หญิง ทุกคนจะมองว่า ฝนเป็นทอม แต่ฝนรู้ตัวเองดีว่าฝนเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง แต่อาจจะไม่เหมือนผู้หญิงทั่วไปตรงที่ฝนเป็นผู้หญิงที่ไม่อยากมีชีวิตคู่ร่วมกับผู้ชาย

จ๊อด : เคยรู้สึกว่าคุณเองไม่เหมือนคนอื่นไหม

ฝน : "รู้สึก รู้สึกว่าชอบผู้หญิง มันก็ไม่เหมือนคนอื่น"

จ๊อด : อยากจะเปลี่ยนไหม

ฝน : เคย ๆ ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน

การที่ฝนนิยามตนเองเป็นผู้หญิง ฉะนั้นในฐานะผู้หญิงที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง ฝนจึงมองว่าตนเองสามารถเลือกที่จะไม่ชอบผู้ชายได้จึงไม่เคยรู้สึกว่าคุณเองผิดปกติ เพราะการชอบผู้หญิงไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร สะท้อนให้เห็นว่า ฝนมองพฤติกรรมความรักเพศเดียวกันนั้นเป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ใช่เรื่องสาธารณะที่คนอื่นในสังคมจะเข้ามาก้าวล่วงได้ ฝนเองก็พยายามต่อต้านกับการที่คนทั่วไปบอกว่า คนที่รักเพศเดียวกันผิดปกติ

ฝนเล่าว่าตนรู้สึกชอบผู้หญิงครั้งแรก ตั้งแต่สมัยเรียน ม.3 เป็นเพียงการแอบชอบอยู่ในใจ แต่ไม่ได้แสดงออกหรือทำอะไรที่จะเป็นการบอกความรู้สึกให้กับอีกฝ่ายรับรู้ ปัจจุบันเพื่อนคนนั้นก็มียุติไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ฝนก็เคยแอบชอบ คบหากับผู้ชายเหมือนกัน เคยไปเที่ยวด้วยกัน แต่ก็ไม่ได้พัฒนาความสัมพันธ์นั้นต่อ เมื่อจบ ม.6 ต่างก็แยกย้ายกันไป การที่ฝนเล่าประสบการณ์ที่ตนเคยแอบชอบผู้หญิงและก็เคยแอบชอบผู้ชายเช่นกันเท่ากับเป็นการตอกย้ำการเป็นผู้หญิงปกติของตนเองและเพื่อเป็นการยืนยันว่าการคบหากับผู้หญิงนั้นเป็นทางเลือกด้วย เพียงแต่ประสบการณ์ในช่วงวัยรุ่นของฝนกับเพื่อนทั้งสองเพศก็ไม่ได้พัฒนาความสัมพันธ์ในเวลาต่อมาแต่อย่างใด

ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิง เธอเห็นว่าผู้ชายดีกว่า

ฝนมีคนรักครั้งแรกเมื่อมาเรียนมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ด้วยความรู้สึกชอบรุ่นพี่คนหนึ่งในกลุ่ม และพยายามทำให้ตัวเองได้เข้าไปใกล้ชิดสนิทสนมด้วย จนกระทั่งค่อย ๆ พัฒนาความรู้สึก และความสัมพันธ์ทางเพศ ตลอดจนการคบหากัน

ฝน : ตอนแรกมาอยู่กับญาติ ๆ เริ่มมีแฟนตอนปลาย ๆ ปี ตอนเข้าปีแรก รู้จักที่
คนหนึ่งในซุ้มแล้วก็ทำตัวสนิทสนมด้วย...ประมาณเดือน-สองเดือน เขารู้
เขาก็ตอบกลับนะ เขาปฏิเสธในวงเพื่อน แต่ยอมรับในตัวเรา

การคบหากันระหว่างฝนกับรุ่นพี่คนนี้เป็นไปอย่างลับ ๆ ไม่มีใครรู้ หรือดูออกในช่วงแรก
ฝนเองก็ไม่เคยเรียนรู้หรือมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน แต่การได้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน ทำให้ฝนกล้า
เมื่อเกิดความรู้สึกว่าอยากหอมแก้ม ฝนก็จะปาดฝ่ามือเริ่มต้น และความสัมพันธ์ก็ค่อย ๆ เริ่มจากการ
หอมแก้ม การกอด และค่อย ๆ พัฒนาความสัมพันธ์ทางเพศให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยทั้งหมดนี้ที่ก็ไม่ได้
เปิดเผยให้ใครรับรู้ จนต่อมาฝนกับแฟนคนแรกก็ย้ายมาอยู่ด้วยกัน

จิต : ประสบการณ์การครั้งแรกเกิดได้อย่างไร กับผู้หญิง

ฝน : ครั้งแรกก็รู้สึกว่ น่าจะหอมแก้มก็จะหอมแก้ม...แล้วมันก็เรื่อย ๆ มา

หลังจากทั้งคู่มาอยู่ด้วยกัน ความสัมพันธ์ของฝนกับแฟนก็ทำให้เพื่อน ๆ ของแฟน
เริ่มสงสัยและพยายามจะแยกทั้งคู่ออกจากกัน แฟนของฝนเองก็เริ่มแสดงท่าทีต่อต้านฝน เวลาอยู่
ต่อหน้าเพื่อน ๆ และเวลาไปไหนด้วยกันสองต่อสองในที่สาธารณะ ทำให้ทั้งคู่เริ่มต้องทะเลาะกัน
มากขึ้น จนเมื่อแฟนของฝนเรียนจบและได้งานทำ ฝนเริ่มรู้สึกอึดอัดใจกับการกลับบ้านไม่ตรงเวลา
และรับรู้ว่แฟน ๆ ของแฟนที่อยากให้คบกับผู้ชายมากกว่า ทั้งคู่ทะเลาะกันรุนแรงถึงขั้นลงไม้ลงมือ
ต่อมาแฟน ของฝนก็แยกตัวออกไป และได้ไปคบกับผู้ชายที่มาชอบพอ โดยมีเพื่อน ๆ สนับสนุน
ฝนเล่าความรู้สึกให้ฟังว่

ฝน : เขาอาจจะเห็นผู้ชายดีกว่าไ น่าจะอย่างนั้นในความคิดเรา..พอเขาเริ่มทำงาน
เขาเรียนจบได้ทำงานก็ทะเลาะกันบ่อยขึ้น...บอกไม่ถูก เหมือนกับว่ เขากลับ
บ้านไม่ตรงเวลาอะไรทำนองนั้น หมายถึงเขาเนะ เราบอกไม่ถูกนะ

จิต : หวงเขานะ

ฝน : บอกไม่ถูก

ฝนบอกเพียงว่ มันเป็นความรู้สึกสับสน บอกไม่ถูก และให้ความหมายกับการจากไป
ของแฟนว่ เป็นเพราะเธอคิดว่าอยู่กับผู้ชายดีกว่า ฝนบอกว่า ไม่เสียใจที่แฟนไปคบกับผู้ชาย แต่รู้สึก
เป็นห่วงเพราะผู้ชายคนนั้นดูออกว่ ไม่ได้จริงจัง แต่ก็ห้ามการตัดสินใจของแฟนไม่ได้

ต่อมา ฝนได้มีประสบการณ์ทางเพศกับเพื่อนรุ่นน้องที่สนิทสนมด้วย เป็นเพียงความ
สัมพันธ์ในระยะสั้น ที่ไม่มีใครรู้ เมื่อเพื่อนคนนั้นเรียนจบเธอก็กลับอยู่บ้านไม่นานฝนก็ทราบข่าวว่
เธอ “ไปแต่งงาน” ฝนเล่าว่

ชีวิตคู่กับคนปัจจุบันมองผ่านสายตาฝน การสร้างความมั่นคงสิ่งที่ยังทำไม่ได้

ในระหว่างเรียน ฝนมักหางานพิเศษทำอยู่เสมอ จนทำให้ได้รู้จักกับสุตอนทำงานพิเศษ ตอนนั้นฝนยังไม่ได้สนใจสุเพราะยังมีความสัมพันธ์กับรุ่นน้องคนนั้นอยู่ ฝนบอกว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างฝนกับสุมันเกิดขึ้นโดยบังเอิญ

ฝน : กับคนปัจจุบันก็คือ เจอกันก่อน แล้วก็แอบมาเจอกับคนนี้ (รุ่นน้อง) อีก มันซ้อนกัน ก็เลิกกับคนนั้นก็เลยมาอยู่กับคนนี้

ฝนไม่ให้เหตุผลกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น เพียงแต่รู้สึกว่า เมื่อมีความสัมพันธ์กับสุแล้ว รู้สึกว่า ตนต้องรับผิดชอบกับสิ่งที่เกิดขึ้น และสุก็แสดงออกถึงการเป็นแฟนกัน จนทำให้คนทั่วไป ได้รับความสัมพันธ์ของฝนกับสุไปโดยปริยาย เช่น การนั่งหนุนคอก่อนหน้าเพื่อน ๆ ไปไหนก็ไปด้วย เหมือนตัวติดกัน แม้แต่ครอบครัวของฝนเองซึ่งก่อนหน้านี้ ฝนเคยพาแฟนคนแรกไปเยี่ยมบ้านบ่อย ๆ แต่ก็ไม่เคยแสดงออกให้ที่บ้านรับรู้ แต่เมื่อมาคบกับสุ เมื่อสุไปที่บ้าน สุก็มักแสดงออกถึงการเป็นเจ้าของให้คนในบ้านเห็น และฝนคิดว่าทางบ้านน่าจะรู้แล้วว่าฝนมีแฟนผู้หญิง

จิ๊อด : ที่บ้านรู้ไหม

ฝน : รู้ว่าคบกัน...ปฎิกริยามันออก เขาแสดงออกนะ

จิ๊อด : ที่บ้านยอมรับไหม

ฝน : เขาก็เฉย ๆ ไม่ได้ปฏิเสธ คิดว่าเขายอมรับ

ฝนเชื่อว่า ทางบ้านยอมรับความสัมพันธ์ระหว่างฝนกับสุ แม้ว่าจะไม่เคยมีการเอ่ยปากซักถามกันก็ตาม ฝนบอกว่า ทางบ้านไม่ได้มีท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านสุ หรือฝนแต่อย่างใด

ฝนเล่าว่า สุกอยากให้อาศัยอยู่ด้วยกันที่ทางใต้ แต่การที่ฝนจะย้ายไปอยู่กับสุได้ ฝนขอให้สุได้ไปคุยกับทางบ้านให้แน่ใจเสียก่อน ตอนนั้นฝนเองก็ยังเรียนไม่จบและเมื่อจบแล้วก็ยังไม่อยากกลับบ้าน ระหว่างที่ยังหางานทำ ฝนจึงตัดสินใจไปอยู่ด้วยกันที่บ้านสุ เพราะรู้ว่าสุบอกกับทางบ้านแล้วว่าฝนเป็นแฟนและจะไปอยู่ด้วยกัน

ฝน : ยอมรับเต็มตัว แฟนไปพูดไว้ก่อน คือคุยกันว่า ถ้าเราจะไปอยู่ที่โน่นก็ให้ไปพูดกับที่บ้านก่อน เราไปเขาก็ไม่ได้พูดอะไร เราก็ไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น

ฝนเข้ามาอยู่ในบ้านพ่อแม่โดยไม่มีปฎิกริยาต่อต้าน ช่วงแรกฝนอยู่ในบ้านก็ช่วยทำงานในบ้าน ช่วยขายของ เมื่ออยู่ได้สักพักฝนก็เริ่มรู้สึกอึดอัดและรับไม่ได้กับหลาย ๆ เรื่องเกี่ยวกับในครอบครัว ฝนรู้สึกว่าบ้านสุนั้นใจแคบเพราะไม่ค่อยชอบสูงส่งกับคนในหมู่บ้าน ฝนเองเริ่มอยากจะกลับไปอยู่บ้านตัวเอง และเคยคุยกับสุเรื่องต้องการแยกตัวไปอยู่ต่างหาก จนได้ข้อตกลงว่าจะย้าย

ไปอยู่ในเมือง เพราะจะใกล้ที่ทำงานสุดด้วย แต่ท้ายสุด พ่อกับแม่ของสุก็ไมยอมและได้ข้อสรุปคือให้แยกไปอยู่ที่บ้านพักในสวนยาง

ฝน : ก็เลยแยกบ้าน เราก็ไม่รู้ มันอยู่กันหลายคนมันก็อึดอัดใจ เราก็...บางทีถ้าไม่ได้ไปช่วยเขาทำงานเขาก็จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบอะไรออกมา...เขาหวังไว้เลยที่เราต้องช่วยเขาทำงานพอแยกมาอยู่ที่ดีขึ้นหน่อย ๆ แต่เขาก็ยังมาอยู่ อยู่ มันก็ไม่ค่อยเป็นส่วนตัวเท่าไร...คือเขาแบ่งที่แบ่งทางให้ แต่มันก็ไม่ใช่เป็นสัดส่วนว่าจะอยู่กันเป็นครอบครัว แต่มันก็ไม่ใช่สัดส่วนว่า เออเนี่ยแบ่งให้ลูกแล้ว แต่อะไรที่ (เก็บ) ได้เขาก็ยังไม่ให้ลูกนะ คือให้แต่ปาก

การแยกตัวมาอยู่ต่างหากทำให้ฝนมีความหวังที่จะลงทุนในสวนผลไม้ของสุ แต่ก็ต้องอึดอัดอีกครั้ง เพราะแม้จะแยกตัวออกมาอยู่ต่างหากแล้ว แต่ทางบ้านของสุยังเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องการทำมาหากินระหว่างฝนกับสุและไม่เห็นด้วยที่ฝนจะลงทุนทำอะไร ฝนรู้สึกตัวว่าตัวเอง อยู่ในฐานะคนทำงานในสวนให้กับสุ เมื่อถึงช่วงเก็บเกี่ยวพ่อกับแม่ของสุก็จะเข้ามาดูแลจัดการทรัพย์สินรวมทั้งรายได้ที่มี ทำให้ฝนรู้สึกว่า ไม่สามารถแยกตัวออกมาจากครอบครัวได้จริง และไม่มีอะไรที่จะเป็นการก่อร่างสร้างตัวของสุกับฝนได้จริง ฝนอยากจะกลับมาอยู่ที่บ้านตัวเอง และมักคุยเรื่องนี้กับสุอยู่เสมอ ๆ จนทำให้ทั้งคู่มีเรื่องทะเลาะกันบ่อย ๆ และยังหาข้อยุติเรื่องนี้ไม่ได้ ฝนรู้สึกว่า นอกจากต้องมีปัญหาเรื่องคนในครอบครัวของสุแล้ว ฝนยังต้องเจอกับปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างฝนกับสุอีกด้วย จนฝนไม่รู้ว่าเป็นมาในอนาคตข้างหน้าจะเป็นอย่างไร

ฝน : เป้าหมาย ยังไม่แน่นอน อาจจะได้ไม่ได้อยู่ที่โน่น อาจจะต้องกลับมาอยู่บ้าน...เริ่มเบื่อ เคยคุยกันแล้ว แต่เขาจะไม่มา (กับเรา) อาจจะต้องแยกกันมั้ง มันพอห่าง ๆ กันอาจจะดีเหมือนกัน อยู่ใกล้กันก็ทะเลาะกัน

การทะเลาะกันบ่อย ๆ ทำให้ฝนเคยพูดกับสุว่า สักวันหนึ่งฝนจะกลับมาอยู่บ้าน ขอให้สุเตรียมใจไว้ ฝนรู้ว่า คนทั่วไปยังไม่ค่อยยอมรับหญิงรักหญิงเท่าไร ฝนเองก็อยากให้คนยอมรับ ฝนบอกว่า คนทั่วไปจะมองว่า ชีวิตคู่ของหญิงรักหญิงไม่ยั่งยืน แต่ฝนคิดว่า แต่มันอยู่ที่ใจของคน ๆ นั้น มากกว่าว่าจะมันคงหรือไม่ แต่การที่ตนเองเจอปัญหาแบบนี้ก็ทำให้รู้สึกว่า เหนื่อยและสูญเปล่า เพราะต้องเสียเงินไปกับลงทุนไปโดยที่ไม่ได้ค่าผลผลิตกลับคืน

ฝน : แต่ปัญหาลึก ๆ คือ ชีวิตครอบครัวเขาค่อนข้างมาวุ่นวาย เราไปอยู่โน่น เราก็มีจุดมุ่งหมายนะ ก็คุยกันว่า ถ้าอันไหนเขาแบ่งให้แฟน เราก็จะได้ทำให้เขาเต็มที่ ถ้าจะอยู่ด้วยกัน แต่เขายังมาวนเวียน เหมือนมะพร้าวหลังบ้านเราขาย เราก็ไม่ใช่ว่าจะได้เงิน ที่บ้านเขาเอาหมดทุกอย่าง แล้วเราจะไปทำอะไร ขนาดเราไปทำเอง ปุ๋ย ยาเราก็ซื้อเอง ฉีดเอง เขาก็ยังเข้ามา

วุ่นวาย เราก็ถามว่า สุดท้ายเธอมา อยู่ไม่ได้เอาที่บ้านมึงเลย เราก็ว่า เราเอามาจากครอบครัว ตั้งค้ไปช่วยงานเราก็เป็นคนออกโดยที่ไม่ใช่คนในบ้านเราไง เราก็ต้องออก มันมีปัญหาเยอะ...ถ้าเกิดว่ามาอยู่กันส่วนตัวโดยที่เขาไม่ได้มายุ่งเกี่ยวอะไรกับเราอย่างนั้นะ ให้เราทำอะไรเป็นกิจจะลักษณะเราอยู่ได้ อันนี้มันเหมือนเราไม่ได้อยู่เป็นครอบครัว

ผมมองว่า การอยู่ด้วยกันเป็นชีวิตคู่ จะต้องอาศัยความเข้าใจกันอย่างมาก มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และให้ความหมายกับการเป็นหญิงรักหญิงของตนเอง ว่าเป็นเรื่องส่วนตัว

แม้จะรู้ว่าคนทั่วไปมองว่า ความสัมพันธ์หญิงรักหญิงไม่ยั่งยืน แต่ผมก็บอกว่า ตัวเองคิดว่าเป็นเรื่องของจิตใจ ไม่ใช่เพราะการเป็นหญิงรักหญิงแล้วต้องเป็นไปเช่นนั้น สะท้อนให้เห็นว่า ผมมองเรื่องการเป็นหญิงรักหญิงว่าเป็นเรื่องของปัจเจกที่ไม่เกี่ยวข้องกับคนอื่นในสังคม และเชื่อว่าคนอื่นไม่สามารถเข้ามากำหนดความคิดของตัวเราได้ การที่ผมไม่สามารถสร้างชีวิตคู่ได้ ก็เพราะไม่สามารถสร้างพื้นที่ความเป็นส่วนตัวให้กับชีวิตคู่ของตัวเองได้นั่นเอง ผมจะไม่เคยพูดออกมาว่า ตนเองถูกต่อต้านจากคนในครอบครัวผมเพราะเป็นหญิงรักหญิง แต่จะพูดถึงแต่เรื่องเป้าหมายของตนเองว่า จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับการอยู่ร่วมกันให้ได้ อาจจะได้เห็นว่า ในการให้ความหมายกับชีวิตคู่ของผมนั้นไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของการมีเพศสัมพันธ์กันแล้วต้องเป็นคู่ชีวิตกัน แต่ผมให้ความสำคัญกับการสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจที่เชื่อว่าจะนำไปสู่การสร้างชีวิตคู่ของตนเองได้อีกนัยหนึ่งอาจก็คือ การพยายามสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจเพื่อพิสูจน์ตนเองให้ได้รับการยอมรับจากครอบครัวของสุ

เรื่องของสุ: หญิงรักหญิงคือความชอบธรรมที่เลือกแล้ว

สุ (นามสมมติ) เดิมโตอยู่ในครอบครัวคนใต้ พ่อเป็นคนขับรถประจำทาง แม่ขายของชำในหมู่บ้าน ครอบครัวของสุมีที่ดินเป็นสวนยางและสวนผลไม้ ซึ่งแบ่งให้ลูก ๆ ทุกคน สุเองเป็นลูกคนโต และมีพี่น้อง 3 คนโดยที่ยังไม่มีใครแยกครอบครัวออกไป สุกบอกว่า เธอเป็นผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งที่ไม่เคยคิดว่าจะมีแฟนเป็นทอม แต่เมื่อมีแฟนเป็นทอม สุกก็กลัวที่จะบอกคนทั่วไปที่อยากรู้ โดยไม่ได้รู้สึกว่าเป็นเรื่อง ผิดปกติ

สุ: เปิดเผย บอกหมด บอกแม้กระทั่งคนที่เขาไม่รู้ว่าเรามีแฟน แล้วเขาไม่รู้ เขาก็มาทำท่าจะมาจีบ เราก็บอกเลยว่าเรามีแฟนแล้ว แฟนเราเป็นทอม

การที่สุมีลักษณะเหมือนผู้หญิงทั่วไปทำให้มีผู้ชายมาสนใจอยู่เสมอ แต่สุก็จะบอกคนที่เข้ามาจีบว่ามีแฟนแล้ว สุเล่าถึงภาพลักษณ์ภายนอกของฝน ที่ดูแล้วจะเหมือนทอม แต่สุมองว่านิสัยจริง ๆ ของฝนนั้นออกจะเป็นผู้หญิงมากกว่าตัวสุเองเสียอีก

สุ: รูปลักษณ์ภายนอก (แฟน) เหมือนทอม แต่นิสัยจริง ๆ ผู้หญิงเลยนะ ที่เหมือนทอมแค่หัว ๆ ตัดผมสั้น ทำท่าเดินกร่าง ๆ แค่นั้น นิสัยผู้หญิงยิ่งกว่าเราอีกนะมั้ง จู้จุกจิก ขี้นั่น เราว่าเราบ่นน้อยกว่ามัน มันบ่นเยอะ บ่นตั้งแต่ตื่นเช้า แต่ไม่รักสวयरักงามแค่นั้นเอง

สุเล่าถึงฝนในฐานะที่เป็นแฟนว่า ฝนมีนิสัยเป็นคนขี้นั่น จู้จี้ แบบผู้หญิง สะท้อนให้เห็นว่าสุไม่ได้มองว่าฝนมีลักษณะแบบผู้ชาย แม้ว่าสุมีนิสัยรักสวयरักงามมากกว่าฝนแต่ก็เห็นว่าฝนมีนิสัยแบบผู้หญิงในเรื่องจู้จี้ ขี้นมากกว่าซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกบอกว่าเป็นลักษณะของผู้หญิงไม่ใช่ผู้ชาย

สุเล่าถึงการเลี้ยงดูของที่บ้านว่า ตนถูกเลี้ยงมาอย่างเข้มงวดไม่ให้เกี่ยวข้องกับเพศตรงข้าม เพราะพ่อแม่ต้องการให้เรียนหนังสือสูง ๆ สามีหน้าที่เรียน โดยไม่ต้องช่วยเหลืองานในสวนหรือทำงานบ้านในครอบครัวเลย พ่อจะทำหน้าที่คอยดูแลและจัดการเรื่องการเรียนหนังสือของลูกและเป็นคนสำคัญที่จะเข้มงวดในการห้ามเกี่ยวข้องกับเพศตรงข้ามเด็ดขาด ลูก ๆ ทุกคนจะรับรู้ที่พ่อเป็นคนคุมมาก

สุ: (กับ) พ่อนี่คือไม่เคยนิ่งโกลั ไม่เคยเกาะแขนเกาะขา พ่อดู พ่อจะคุยกับลูก แต่กับคนอื่นแกก็จะเป็นคนเอง คุมมากเราจะคุยกับพ่อก็เฉพาะเรื่องที่ต้องตัดสินใจหรือเรื่องที่จะต้องบอกให้รู้เช่น พ่อโรงเรียนเชิญประชุมนะ หรือต้องไปมอบตัวนะ ถ้าไม่ใช่เรื่องจำเป็นก็จะไม่คุย เดินผ่านไปผ่านมาก็ไม่คุย พ่อเป็นคนดุซุญนักเรียนให้ตั้งแต่เด็ก ๆ ตั้งแต่อนุบาล ปักเลื้อนนักเรียนให้ตั้งแต่ ม.ต้น และก็ไปมอบตัวไป ไปส่งตัวไปประชุม ทุกอย่างเป็นพ่อ แม่ก็ทำงานบ้านของเขา เรื่องดูเรื่องดีแม่จะคุมมากกว่า แต่พ่อจะดูเรื่องหนัก ๆ

สุเล่าว่า พ่อจะดูเป็นกันเองกับเพื่อนบ้าน แต่กับลูก ๆ จะไม่มีลูกคนไหนที่สนิทสนมกับพ่อเลย แม้ว่าพ่อจะเป็นตัวหลักในการทำหน้าที่ดูแลลูก ๆ บางครั้งที่พ่อไปประชุมที่โรงเรียน พ่อมักจะไม่วางใจเวลาที่สุคุยกับเพื่อนผู้ชาย แม้ว่าสุจะเข้าใจว่าพ่ออยากให้เรียน และกลัวจะเสียเด็กก่อนเรียนจบ แต่ก็รู้สึกว่บางครั้งพ่อก็ห่วงเกินไป

สุ: ตอนนั้นเป็น วัยรุ่นก็...ทำไมจะคุยไม่ได้ เพื่อนกัน แต่เรารู้ว่าพ่อแม่เขาคิดอย่างไร เขาคงไม่อยากให้เราเหมือนว่า เสียเด็กก่อนวัยเรียนนะ ยังเรียนอยู่นะ เรียนก็ตั้งใจเรียนอย่างเดียว งานบ้านก็ไม่ต้องช่วย เขาก็ไม่ได้มาอยู่กับเรา เรา

ทำเอง เรามีหน้าที่เรียน เขาให้ทุกอย่าง ดั่งคำจะขอเท่าไรก็ได้ เรื่องเรียน แต่เรื่องผู้ชายไม่ได้เลย

สุเคยถูกพ่อทำโทษ เพราะเดินไปกับผู้ชาย จนจำได้ฝังใจและรู้สึกกลัวต่อเรื่องนี้ เพราะพ่อแม่จะบอกเสมอว่าให้ตั้งใจเรียน เรื่องแฟนเมื่อถึงเวลา มันก็จะมีมาเอง ไม่ต้องไปยุ่งเกี่ยว แม้ว่าสุจะรู้ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้ามและยอมรับในสิ่งที่พ่อแม่สั่งสอน แต่บางครั้งสุก็ตั้งคำถามในใจกับความเข้มงวดที่เกินขอบเขต

สุ : แล้วถูกตีด้วย มีคนแกล้งบอกว่า เออ เห็นเราเดินกับผู้ชาย แต่เราไม่ได้เดิน มันเป็นรุ่นพี่ก็เดินไปทางเดียวกัน เดินไปขึ้นรถทางเดียวกัน กลับมาก็โดนฟาด ไม่ถามเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น...เขาพูดทำนองว่า คือพูดตอนโตแล้วนะ ตอนสอนว่าเรื่องอย่างนี้ถึงเวลามันมาเองเราไม่ต้องไป...ขอให้ตั้งใจเรียนก่อน ตั้งใจเรียนอย่างเดียว ถึงเวลาก็จะได้มีครอบครัว มีลูก แต่ไม่ใช่ตอนนี้ ตอนนั้นก็ให้ตัดไปเลย เราก็เลยคิดว่า อ้อ เขาคงอยากให้เราทำงาน ก็ไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จะมี

สุจึงเติบโตมาภายใต้กระบวนการขัดเกลาที่ทำให้รู้ว่า เมื่ออยู่ในช่วงเวลาเรียน ห้ามเกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ เพราะการมีครอบครัว และการแต่งงานนั้น เป็นเรื่องที่ทำได้เมื่อผ่านช่วงวัยเรียนไปแล้ว ซึ่งสุเข้าใจว่า คงหมายถึงเมื่อมีงานทำ แต่ก็ไม่รู้ว่ามันคือเมื่อไรจริง ๆ แต่ก็ยอมรับได้ ว่าเมื่อ "ถึงเวลา" ผู้หญิงก็คงจะต้องแต่งงาน มีครอบครัว เป็นวิถีชีวิตทั่วไปของผู้หญิง

สุ : ที่บ้านไม่อยากให้เรามีแฟน แล้วเราก็ไม่รู้ว่าเขาอยากให้เรามีแฟนตอนไหน เราก็คิดว่า เขาคงไม่อยากให้เรามีแฟน เราก็ยาวมาเลยตั้งแต่ ม.ต้น ถึงมหาวิทยาลัยนะไม่มี ถ้าแฟนในที่นี้หมายถึง คนที่เราจะต้องแต่งงานด้วยนะ

จะเห็นได้ว่า ข้ออ้างหนึ่งที่มีน้ำหนักในการควบคุมพฤติกรรมทางเพศของผู้หญิงคือการผูกเรื่องเพศของผู้หญิงไว้กับการท้อง ทำให้ผู้หญิงต้องควบคุมเรื่องเพศ และการรับรู้การให้ความหมายกับเรื่องเพศที่ต้องห้ามในวัยเรียนเองก็ทำให้สุบอกว่าไม่เคยคบหาผู้ชายในฐานะแฟนจริง ๆ จัง ๆ เลย

ภายใต้การควบคุมพฤติกรรมกับเพศตรงข้ามที่เข้มงวด ที่สุรับรู้มาโดยตลอด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า สุจะไม่เคยคบหากับเพื่อนต่างเพศ เพราะในสมัย ม. ต้น สุก็เคยแอบคบหาเพื่อนชาย

สุ : สอน สมัยก่อนเขาไม่ได้เรียกว่าแฟนนะ เขาเรียกว่า เด็ก เด็กใคร มีเด็กหรือยัง คือเหมือนกิ๊กสมัยนี้ แต่ก็กิ๊กแวมอง ๆ กันไม่ได้มีอะไรนะ เด็กคนนั้นวะ ถ้าพ่อแม่รู้ก็จะโดนตี แต่พ่อแม่ก็มักจะรู้ว่าคนไหนจะมาชอบเรา แล้วทำไมเราต้องกลับพร้อมคนนี้ มันก็บังเอิญว่ารถมันมีน้อยมันก็ต้องกลับด้วยกัน แต่ก็ได้นั่งติดกันแล้วคุย เขาก็ยื่น เขาก็นั่ง เขาก็จะใช้วิธี ฝากสมุดหน่อยแล้วก็เขียน

note มานิด ๆ หน่อย ๆ ฝากหนังสือหน่อย แค้นตัวเอง พอจบ ม.ต้น สุกี้ไปเรียน
ที่อื่น

แม้ว่า ในการคบหากันนั้น จะไม่เคยมีโอกาสดูคุยกันตามลำพัง จะพบกันก็แต่เวลาที่
ขึ้นรถกลับบ้านโดยการแอบส่งจดหมายถึงกันสอดไว้ในหนังสือเสมอ ๆ แต่ก็สะท้อนให้เห็นว่า ภายใต้
การควบคุมของครอบครัวที่บอกว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม แต่สุกี้พยายามที่จะต่อรองกับ
อำนาจการควบคุมนั้น โดยยังคงคบหากับเพื่อนชายแบบไม่ให้ใครรู้จนกระทั่งเรียนจบม.ต้นต่างก็แยกย้าย
กันไป

เมื่อสุเรียนจบชั้นมัธยมต้น ก็ย้ายไปเรียนต่อยังอีกจังหวัด แต่สุกี้ไม่เคยลืมคำสั่งสอน
ของพ่อที่ฝังลงไปໃใจของสุเสมอในเรื่องการระวังตัวที่จะคบหากับเพื่อนต่างเพศ สุกี้รู้และยอม
รับในความรู้สึกเป็นห่วง กังวลของพ่อแม่ว่า เป็นลูกผู้หญิงถ้าไม่ระวังตัวอาจจะเสียให้กับผู้ชายได้
เพื่อให้พ่อแม่ได้สบายใจ สุกี้ได้ให้สัญญากับพ่อไว้ว่า จะไม่ข้องเกี่ยวกับผู้ชายหรือทำให้พ่อแม่เสียใจ
กับเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า แม้ว่าสุจะเคยแอบคบผู้ชายอันเป็นการขัดขึ้นต่อการควบคุมของพ่อ แต่เมื่อ
สุไปอยู่ที่อื่นซึ่งหมายถึงพ้นจากการควบคุมของพ่อแล้ว แต่สุเองได้ยอมรับการควบคุมเหล่านี้ไว้ว่า
เป็นผู้หญิงไม่ควรเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

สมัยที่เรียนมหาวิทยาลัย แม้ว่าจะมีผู้ชายหลายคนเข้ามาสนใจสุ ซึ่งสุไม่ได้ปฏิเสธที่
จะทำความรู้จักและสนิทสนมด้วย แต่ก็ไม่ได้พัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เพราะยังนึกกังวลและ
กลัวว่าจะทำให้เสียการเรียนและคิดถึงคำมั่นสัญญาที่มีกับครอบครัว

สุ: มันเป็นเรื่องธรรมดาในการเรียนของดิฉัน และก็ป็นข้อห้าม เหมือนกับที่เขาคบว่า
เรียนให้จบก่อนค่อยมีแฟน เราก็ไม่อยากให้เขาคิดมากกว่า เออ เขาเป็นห่วงเราว่า
ลูกอยู่ทางโน้นจะมีแฟนหรือเปล่า เราจะบอกเขาเองเลยว่า ไม่ต้องเป็นห่วง
ทำได้สิ่งที่พ่อแม่ขอทำได้ จะเรียนให้จบ แล้วยังไม่ต้องมีแฟน เรียนให้จบก่อน
แล้วค่อยว่ากัน ก็จะก้มหน้าก้มตามองดิน ไม่มองผู้ชาย แต่เพื่อนผู้ชายนะมี
แต่ไม่มีแฟน

เมื่อสุเรียนหนังสือใกล้จบ ได้ไปทำงานพิเศษจนได้รู้จักกับฝน ในช่วงแรกสุเองก็ไม่ได้
สนิทสนมกับฝน แต่การทำงานด้วยกัน โดยฝนเป็นเพื่อนของเพื่อนสุ ทำให้เริ่มคุ้นเคยกันมากขึ้น
ระหว่างที่ทำงานและไปกินข้าวด้วยกัน วันหนึ่งเพื่อนสุที่หอพักถามว่า ฝนเป็นทอมหรือเปล่า จึงทำให้
สุเริ่มสงสัยและถามเรื่องนี้จากเพื่อนซึ่งคำตอบที่ได้คือฝนไม่ได้เป็น

สุ: เห็นชอบใส่กางเกงยีนส์ทุเรศ ๆ ก็มีพี่ที่หอถามปอยว่า มันเป็นทอมหรือเปล่า
เราก็ไม่รู้เหมือนกันก็เลยเอะใจ ถามเพื่อนว่าเขาเป็นทอมไหม เพื่อนก็บอกว่า
ไม่เป็น ก็เลยไว้ใจ เออ...แค้น

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาความรู้สึกที่สุ่มักกับฝนนั้นเป็นไปแบบที่สุเองก็ไม่รู้ตัว จนกระทั่งมีคนตั้งคำถาม จึงทำให้สุเริ่มกังวลใจว่า ฝนจะเป็นทอมหรือเปล่า ซึ่งน่าจะมาจากความรู้สึกที่ตัวเองกำลังเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและเข้าใจเกี่ยวกับการละเมิดข้อตกลงที่ให้ไว้กับครอบครัว แม้ว่าคน ๆ นั้นจะเป็นทอมก็ตาม แต่เมื่อได้คำตอบว่าไม่ใช่ก็ทำให้สุได้พัฒนาความสัมพันธ์กับฝนต่อได้ สะดวกใจจนความสัมพันธ์ของสุกับฝนเกิดขึ้น โดยไม่ได้สุเองก็ไม่เคยคาดคิดมาก่อน สุกบอกว่ามันเกิดขึ้นเพราะความเมามากของฝน แต่สุเองก็ไม่ได้ปฏิเสธหรือต่อต้าน

สุ : มันเหมือนจับพลัดจับผลู คือเขาไปรับเพื่อนเรากินข้าว เพื่อนก็ชวนเราไปด้วยก็ชวนกันนั่ง 3 คน ไปบ่อย ๆ เข้าเราก็สนิทกัน ก็ไม่รู้มันเป็นไปได้อย่างไร มันน่าจะมาแล้วมากอดสุ... หลังจากนั้นก็คบกันมาเรื่อย ๆ

การที่สุอธิบายถึงเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นว่ามันเป็นไปโดยอัตโนมัติ ไม่รู้สึกต่อต้านหรือขัดขึ้นอะไร ในแง่หนึ่งก็เป็นการอธิบายว่า เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงนั้นก็ป็นธรรมชาติด้วยเหมือนกัน และหลังจากความสัมพันธ์ของทั้งคู่เกิดขึ้นแล้ว สุเองก็บอกว่า หาสาเหตุไม่ได้ว่า เพราะอะไรจึงอยากไปไหนมาไหนกับฝนอยู่ตลอดเวลา แต่สุรู้สึกว่าการที่ไม่ยอมมีความสัมพันธ์กับผู้ชาย แต่มามีความสัมพันธ์กับฝน ทำให้รู้สึกว่า ฝนจึงต้องรับผิดชอบกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น

สุ : ..แต่จะมีเหมือนกันที่คิดคือเวลาที่ทะเลาะกัน จะบอกว่า ยังไงละ ฉันอุตส่าห์รอดพ้นจากมือผู้ชายมาแล้วจนป่านนี้ แล้วมาเจอคุณ คุณจะเออ...มันไม่ได้คุณต้องรับผิดชอบชีวิตฉัน ก็คือไม่คิดว่า ได้ แต่คิดเป็นเจ้าข้าวเจ้าของแค่นั้นเอง

สุบอกว่า ตนไม่ได้ยึดติดกับความคิดเรื่องการได้เสียที่เป็นนิยามความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับชาย แต่สุมองว่า การยินยอมมีความสัมพันธ์กับฝน เท่ากับการมอบสิ่งมีค่าในความเป็นผู้หญิงให้ฝนไป และตัวเองก็ยึดติดกับการเป็นเจ้าของ เวลาไปไหนมาไหนด้วยกันสุก็มักจะเดินควงกับฝน แม้จะรู้ว่าฝนไม่ชอบก็ตาม จะเห็นว่า จริง ๆ แล้วสุเองก็รับเอากรอบวิธีคิด เรื่องคุณค่าความบริสุทธิ์ของผู้หญิงว่าเป็นสิ่งที่มีค่า จากกระบวนการอบรมสั่งสอนในครอบครัวมาใช้ การมอบให้กับใครไปแล้ว จึงหมายถึง การที่จะต้องอยู่ร่วมกับคน ๆ นั้นไปตลอด

ในช่วงเริ่มต้นความสัมพันธ์ สุกก็จับได้ว่า ฝนมีความสัมพันธ์ช้อนกับอีกคนหนึ่ง และทำให้สุรู้สึกไม่ไว้นื้อเชื่อใจในพฤติกรรมของฝนที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อคู่ เพราะสุรู้สึกว่าตนไม่มีใครมาก่อน เมื่อมีฝนก็คบหากับฝนเพียงคนเดียว แต่ฝนยังคงคบหากับคนอื่นขณะที่มามีความสัมพันธ์กับสุ เหตุการณ์ครั้งนั้น นำไปสู่การใช้ความรุนแรงของสุ เพราะรู้สึกว่า ตนเองถูกทำร้ายจิตใจอย่างรุนแรงจนต้องตอบโต้

สุ : เขาเป็นคนทำ เรามีเราแล้วก็ไปมีคนอื่น คราวนั้นเจ็บมาก คราวนั้นไม่คิดว่าฉันจะตัดสินใจผิด เป็นการตัดสินใจผิดมาก เหมือนที่เราไม่ยอมมีใครแล้วมี

มันคนในชีวิต แล้วมันมาทำเราได้ เราคิดว่าเราไว้ใจมัน ตั้งแต่นั้นมาไม่เคยไว้ใจ เหตุการณ์ครั้งเดียวมันเจ็บปวดมากก็เลยไม่ไว้ใจเลย... (ตอน) ที่อยู่ที่หอแล้วสุ ตีมันหัวแตกเลยนะ ถ้าเขาไม่ทำให้เราเจ็บช้ำน้ำใจหรือว่าเจ็บตัวนะ สุจะไม่ทำ มันเด็ดขาด เราไม่เป็นคนทำใครก่อน แต่เขามาทำเราก่อน เราารู้สึกว่า มันมา โดนส่วนที่มันเจ็บมาก เจ็บจัดนะไม่ยอม

การทะเลาะกันครั้งนั้น ทำให้สุเสียใจมากเพราะฝนเลือกจะคบกับอีกคนหนึ่ง แต่ ความสัมพันธ์ระหว่างกันก็ไม่ได้จบลง สุกบอกว่า ตนก็ไม่ว่าทำไมฝนจึงกลับมา จะเห็นได้ว่า แม้ว่า สุจะปฏิเสธว่าความสัมพันธ์ของตนกับฝนไม่มีเรื่องการได้หรือเสีย แต่สุก็มีความคาดหวังว่า ภายใต ความสัมพันธ์ระหว่างสุกับฝน ทั้งสองฝ่ายควรอยู่ภายใต้ความซื่อสัตย์ ไม่นอกใจกัน เหมือนเป็น การนำเอาระบบผัวเดียวเมียเดียวมาให้สร้างมาตรฐานในการคบหากัน การนอกใจถือว่าเป็นการทรยศ ต่อกัน

ปัญหาความสัมพันธ์ข้อที่เกิดขึ้นในครั้งนั้น ทำให้สุไม่คิดจะไว้วางใจในพฤติกรรมของ ฝนอีกต่อไป หากสุเรียนจบแล้วต้องแยกกันอยู่ โดยสุกลับไปอยู่บ้าน แต่ฝนยังอยู่ที่กรุงเทพฯ สุเองก็ ไม่มั่นใจว่า ความสัมพันธ์ของทั้งคู่จะยังคงอยู่ต่อไปได้หรือไม่

ชีวิตคู่คือการได้อยู่ด้วยกัน เป็นเพื่อนกัน เพราะฉันจะไม่แต่งงาน

ในช่วงที่สุกับฝนเริ่มมีความสัมพันธ์กัน สุเคยพาฝนไปเยี่ยมบ้าน แม้จะไม่ได้บอกตรง ๆ ว่าฝนเป็นแฟน แต่สุก็เชื่อว่า ที่บ้านน่าจะรับรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุกับฝนได้

สุ : ตอนนั้นน่าจะรู้แล้ว เพราะเราติดเพื่อนแจ ตอนนั้นพามาแล้ว มาก่อนที่จะมา อยู่ด้วยกัน เขาก็พยายามจะใช้วิธีการให้มาทำงานที่บ้านจะได้แยกกัน เราก็ ต่อต้าน มาก็ได้แต่มาแบบไม่เต็มใจ มาเดือนแรกใช้โทรศัพท์ไปประมาณ 2,000 บาท ต่อไปขึ้นเป็น 3,000 บาท โทรทุกคืน พ่อแม่ไม่มีปัญญาจ่ายค่า โทรศัพท์ อ้อ...ก็ทำงานได้พักนึง ก็ไม่รู้ว่าพูดอะไรออกไปมันถึงได้มาอยู่ด้วย พูดอะไร...

เมื่อสุเรียนจบทางบ้านก็ยื่นคำขาดให้สุกลับไปหางานทำและใช้ชีวิตที่บ้าน สมองว่า มันเป็นวิธีการที่ทางบ้านต้องการแยกสุออกจากฝน แต่สุก็ทำทุกอย่างที่แสดงออกถึงการต่อต้าน แม้จะรู้ว่า ทางบ้านไม่ต้องการให้ลูกเป็นหญิงรักหญิง

ในช่วงแรก ๆ ที่สุดต้องกลับมาอยู่บ้านโดยไม่มีฝนมาอยู่ด้วย ฝนจะเดินทางมาหาสัปดาห์ละครั้งหรือสองเดือนต่อครั้ง แต่ก็ไม่มั่นใจว่า การอยู่ห่างกัน ฝนจะมีสุเพียงคนเดียวหรือไม่ สุจึงขอให้ฝนมาอยู่ด้วยกัน ที่บ้านเพราะหากความสัมพันธ์ยังเป็นแบบนี้ก็เหมือนการเลิกกันแล้ว

สุ : ถ้ามันห่างกัน ก็รู้สึกว่ามันไม่ไวใจกันเลย เราไม่ไวใจเพราะเราไม่มีใครอยู่แล้ว แต่เขา เคยมีแฟนมาหลายคน เราไม่เคยมีใครเลยนะ มันเสียเปรียบ เราก็บอกว่าเราไม่ไวใจแน่ ๆ ถ้าเหมือนว่า ยื่นคำขาดไปว่า ถ้าไม่อยู่ที่นี่ ถ้าไม่มาอยู่ด้วยกัน ก็คือเลิกกัน เขาก็ไม่ได้ตั้งใจที่จะมาอยู่ด้วยกันเลย เขาก็มาอยู่สักพักหนึ่ง ไป ๆ มา ๆ ตอนแรก ๆ คือเขาทำงานอยู่ก็ใช้วิธีแบบ...มาเดือนละครั้งหรือว่าสองเดือนครั้ง หลังจากนั้นเกือบปีถึงได้มาอยู่ด้วย มาอยู่ด้วยกันยื่นคำขาดกับแม่ว่า ถ้าไม่ให้ฝนมาอยู่ด้วยกันก็จะไม่ทำงาน จะกลับไปกรุงเทพฯ ใหม่ เขาก็เลยยอมใจ

ในช่วงแรกฝนจึงไป ๆ มา ๆ จนในที่สุด สุเองก็บอกกับแม่เพื่อให้สุได้มาอยู่ด้วย สุพยายามสร้างพื้นที่ให้กับความสัมพันธ์ในแบบหญิงรักหญิงของตนเอง โดยขอกับทางบ้านเพื่อให้ฝนมาอยู่ด้วย โดยอ้างถึงเงื่อนไขที่ตนเองเป็นลูกที่ไม่เคยประพฤติตัวเสื่อมเสียมาก่อนเลยในเรื่องเพศ ตลอดจนการที่สุไม่ต้องการแต่งงาน มีลูกกับผู้ชาย แต่อยากจะอยู่กับฝนเพื่อเป็นเพื่อนกันจึงน่าจะทำได้ แต่ถ้าทางบ้านไม่ยอมรับ สุก็จะไปอยู่กับฝนที่กรุงเทพฯ

สุ : เราก็เคยพูดเต็ม ๆ นะ ว่าจะคบกับคนนี้นะ จะอยู่กับคนนี้ เป็นคนพูด เขาก็สงสัย เขาก็ถาม เขาก็รับไม่ได้ ถามว่าทำไม เราก็บอกไปว่า เราไม่เคยคิดจะมีแฟนเป็นผู้ชาย ไม่เคยคิดอยากอุ้มท้อง เพราะเห็นคนท้องก็แยแล้วไม่เอา ไม่เคยคิดที่จะมีอะไรกับผู้ชาย แค่นั่งใกล้ผู้ชายก็สั่นเหมือนผีเข้าแล้ว เหมือนนั่งใกล้กัน ตัวโดนกันจะหวิวไปหมด ก็ยังไม่เคยคิดว่าจะต้องเป็นแฟนหรือจะใช้ชีวิตด้วย.. พ่อแม่เราเขาก็เคยโกรธมากนะ เขาก็พูดว่า เสียชาติเกิดหรือเปล่า ลูกกู เกิดมาวิปริตผิดเพศ ชาติที่แล้วฉันทำบุญด้วยอะไร ตอนที่บอกเขาแรก ๆ นะ เขาใช้คำนั้นเลย เขาโกรธมาก ไม่คุยด้วย แล้วก็เหมือนกับยื่นคำขาดจะตัดแม่ตัดลูก โกรธแบบไม่เคยเห็นเขาโกรธขนาดนี้ แต่เรากียืนยัน ยืนยันกระต่ายขาเดียวว่าเราไม่...ในเมื่อเราไม่คิดว่าจะมีผู้ชายแล้วทำไมเราจะคบแบบนี้ไม่ได้ ไม่ไหวเสียหยาอะไร เราก็เหมือนอยู่ช่วยกันเหมือนเพื่อน ทำงาน ช่วยกันดูแล ูกักัก ๆ ดูแลกันเวลาเราไม่สบาย ถ้าให้เราอยู่คนเดียว เราก็ตายคนเดียวสิ

การอ้างเงื่อนไขต่อรองกับครอบครัวของสุ อาจมองได้ว่า เป็นการอ้างถึงความชอบธรรมที่สุมีจากการที่เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ครอบครัววางไว้มาโดยตลอด ไม่เคยทำให้เกิดเรื่องเสื่อมเสียในวัยเรียน ดังนั้นเมื่อเรียนจบแล้ว สุควรมีความชอบธรรมที่จะเลือกวิถีชีวิตเป็นของตนเอง

สูบอกกับทางบ้านเรื่องจะให้ฝนมาอยู่ด้วย โดยที่ฝนไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์นั้น รู้แต่เพียงว่า สูบจัดการคุยกับทางบ้านเรียบร้อยแล้ว ให้ฝนเข้าไปอยู่กับสูในบ้านด้วยกันได้ ทั้งคู่จึงได้มาอยู่ด้วยกันในบ้านของสูซึ่งมีทั้ง พ่อ แม่และน้องสาวน้องชายอยู่ด้วยกัน

สูบอกว่า สิ่งที่ทำให้ตัวเองกล้าที่จะเอ่ยปากพูดเรื่องฝนกับครอบครัว เพราะสูเลือกแล้วว่า จะไม่แต่งงานกับผู้ชายและไม่ต้องการมีลูก ตลอดเวลาที่ผ่านมาสูไม่เคยทำตัวเสียหาย ฉะนั้นจึงควรที่จะมีสิทธิเลือกเส้นทางของตัวเองได้ แต่ก็คิดอยู่เสมอว่า ตัวเองนั้นทำให้พ่อ แม่ต้องเสียใจ

สู : ก็คิดนะ แต่ตอนนั้นคือ อย่างไรก็ต้องบอก แต่ก็กลัวว่าแม่จะช็อคหรือเปล่า เพราะแม่ไม่สบาย พ่อจะโกรธถึงขั้นไม่มองหน้าหรือเปล่า แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ แม่ช็อคล้มแล้วล้มอีก...เราคิดว่า บาปเพราะเราทำให้พ่อ แม่เสียใจ แต่ก็นึกเปลี่ยนเราไม่ได้ จะให้เราทำให้พ่อ แม่ดีใจ แต่งงานกับผู้ชาย แล้วเรารู้สึกเป็นทุกข์ทรมานทั้งชีวิตเราก็ไม่เอา ตั้งแต่เกิดไม่เคยคิดว่าทำอะไรผิด ที่เราผิด เว้นเรื่องนี้เรื่องเดียวที่เราทำให้พ่อแม่เสียใจ มาก ๆ ไม่เคยมี เป็นเรื่องนี้เรื่องแรก และเป็นเรื่องนี้เรื่องเดียว เคยบอกเขาไว้ด้วยว่า เป็นเรื่องนี้เรื่องเดียวที่ทำให้พ่อแม่เสียใจ แล้วก็จะไม่มีเรื่องอื่นอีกที่จะทำให้เขาต้องให้ ให้เขาเสียใจอีก

คำอธิบายของสู สะท้อนให้เห็นว่า สูรับรู้ว่าการเป็นหญิงรักหญิงนั้นเป็นสิ่งที่คนทั่วไปมองว่าผิดปกติและการที่สูจะใช้ชีวิตคู่กับฝนจะต้องทำให้พ่อแม่เสียใจ ซึ่งสูเองก็เสียใจที่ตนต้องต่อต้านและขัดแย้งกับความต้องการของครอบครัว และรู้สึกว่าการทำบาปกับพ่อและแม่ ตรงนี้สะท้อนถึงกลไกการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ที่กำลังทำงานอยู่ในตัวตนและความคิดของสูเองที่พยายามต่อต้านกับการที่จะทำให้อยู่ในร่องในรอยและขัดแย้งกันเองอยู่ในวิถีคิดของสูเอง อย่างไรก็ตามสูก็พยายามที่จะให้เหตุผลเพื่อต่อต้านกับตัวเองว่า การมีคนรักเป็นผู้หญิงจะเป็นเรื่องเรื่องเดียวที่ทำให้พ่อแม่ต้องเสียใจ ซึ่งที่ผ่านมาสูมองว่า ตนไม่เคยทำความเสียหายในเรื่องเพศกับผู้ชายมาโดยตลอด เพราะฉะนั้นการที่ตนจะเลือกมีคนรักเป็นผู้หญิงจึงเป็นสิ่งที่ควรจะได้รับการยอมรับเพราะหากตนต้องเลือกในสิ่งที่ไม่ชอบ เช่น ต้องแต่งงาน และทำให้ตนต้องเป็นทุกข์ เมื่อตัวของสูเองไม่มีความสุข คนในครอบครัวคงไม่มีใครมีความสุข เหตุผลนี้กลายเป็นข้อต่อรองกับครอบครัวซึ่งทำหน้าที่รักษากฎระเบียบของสังคมแบบรักต่างเพศ ต้องยอมรับ เพราะด้านหนึ่งก็ยังต้องการรักษาสถานะความสัมพันธ์ในครอบครัวกับสูในฐานะลูกสาวไว้ให้อยู่ในสายตา การยอมจำนนต่อเหตุผลของสู ทำให้ครอบครัวต้องยอมให้ฝนมาอยู่ในบ้าน ก็ไม่ได้แสดงถึงการยอมรับสถานะของหญิงรักหญิงและการเข้ามาอย่างคนรักของสู

ชีวิตคู่ คือการเริ่มต้นที่ยังมาไม่ถึง

การเริ่มต้นชีวิตคู่อยู่ด้วยกันของคนสุกับฝน ฝนตั้งใจจะเอาเงินเก็บมาลงทุนทำสวนผลไม้ในที่ของสุที่มีอยู่ แต่เมื่ออยู่ด้วยกันในบ้านระยะหนึ่ง สุก็รับรู้ถึงความอึดอัดที่เหลือนภายในบ้าน ยิ่งเมื่อสุได้งานทำ ช่วงกลางวันฝนจึงต้องอยู่กับสมาชิกในบ้านของสุ สุเองก็รู้สึกเห็นใจฝนมาก เมื่อสุกลับถึงบ้านทั้งคู่จึงมักเก็บตัวอยู่ในห้องคุยกันสองคน

สุ : มันก็อึดอัด ไม่มีใครอยากคุยด้วยไง เหมือนเวลากินข้าวก็ต้องรอให้เขากินกันให้หมดก่อนแล้วเราก็ค่อยไปกินกันสองคน แล้วก็จะอยู่ในห้อง คือก็รู้ว่าเขาคิดมากนะ เพราะมันเหมือนเป็นคนต่างบ้านต่างถิ่นแล้วมาอยู่ แล้วเขาไม่ยอมรับเหมือนว่า วัน ๆ จะไม่คุยกับใครเลย รอให้เราไปทำงาน เสร็จแล้วกลับมาถึงจะได้คุย คุยก็คือ คุยเสียงดังไม่ได้ เสร็จแล้วก็เออ...คุยกันหนุงหนิงในห้องก็หลับไป ตื่นมาเราก็ไปทำงาน

ในตอนกลางวัน ฝนจะช่วยแม่ของสุขายของในร้าน หรือไปช่วยเก็บผลไม้ในสวนขาย จนกระทั่งครึ่งปี ฝนจึงพูดกับสุว่าต้องการกลับไปอยู่บ้านตัวเอง เพราะทนสภาพแบบนี้ต่อไปไม่ได้ ทั้งคู่พยายามหาทางออกโดยขอย้ายไปอยู่ข้างนอก แต่ทางบ้านก็ไม่ยอม จะเห็นได้ว่า การต่อรองครั้งที่สองเกิดขึ้น สุกับฝนอยากออกไปใช้ชีวิตโดยลำพัง แต่ทางบ้านของสุก็ไม่ยอมให้ออกไปอยู่กันตามลำพัง จนได้ข้อตกลงว่า ให้สุกับฝนย้ายไปอยู่บ้านเก่าในสวนยาง ซึ่งดูเหมือนเป็นการให้ทั้งคู่แยกไปอยู่ตามลำพัง แต่จริง ๆ แล้วที่บ้านสุก็ยังมองสุอยู่ในสถานะลูกสาวยังไม่แต่งงานเหมือนเดิม

สุ : เขาช่วยแม่ขายของนิด ๆ หน่อย ๆ ยังไม่ได้เริ่มเข้าสวน แต่ถ้าเป็นหน้ามึงคุณก็ช่วยเก็บมึงคุณ แต่ยังไม่ได้ทำอะไร ทำสวน จนถึงเขามอบอกว่าเขาไม่ไหวแล้ว เขาก็อึดอัด แต่เขากลัวว่ามีบ้านหลังนี้ ซึ่งสร้างไว้นานแล้ว ให้คนตัดยางอยู่เขาไม่ได้ดูแล เขาก็บอกพ่อว่า บ้านหลังนี้เขาให้เราแล้วไง ตั้งแต่สมัยอายุ 15 ปีแล้ว เขาก็เออ เอาไป ตอนนี่ถึงเวลาที่เราจะมาอยู่เราก็เลยขอเขา อ้อ ตอนแรก เราขอเขาว่า เราจะไปอยู่ในเมืองจะได้ใกล้ที่ทำงาน ไม่ต้องนั่งรถ เขาไม่ให้ไป ก็คือเราก็...มาอยู่บ้านหลังนี้ได้ เขาก็ยอมกับบอกว่า มันก็เป็นบ้านเราอยู่แล้ว ก็มีคนอยู่ก็ดีกว่าบ้านจะได้ไม่โทรม จะได้ดูแลต้นไม้ข้างบ้านด้วย

อย่างไรก็ตาม การได้แยกออกมาอยู่ต่างหากทำให้ทั้งคู่เริ่มมีความหวังที่จะเริ่มต้นทำอะไรเป็นของตัวเองด้วยกันอีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การที่ทางบ้านบอกว่า "มีคนอยู่ก็ดีกว่าบ้านจะได้ไม่โทรม จะได้ดูแลต้นไม้ข้างบ้านด้วย" สะท้อนให้เห็นว่า ทางบ้านสุเองก็ไม่ได้มองว่าทั้งคู่แยกครอบครัวออกไป เพียงแต่แยกมาอยู่เพื่อดูแลบ้านอีกหลังเท่านั้นเอง เพราะในที่สุดแล้ว ฝนจะลง

ทุนซื้อขาย ปุ๋ยมาพื้นฟูสวนผลไม้ของสุ แต่ก็ไม่สามารถตัดสินใจในเรื่องการทำมาหากินบนพื้นที่ดินของสุได้

สุ : คือเรามีบ้าน เรามีสวน แต่เราไม่มีตังค์ เรามีแต่กรรมสิทธิ์ที่เขาให้ แต่เรายังไม่มีสิทธิในการตัดสินใจที่จะทำอะไร คือเขาโอนให้เป็นชื่อเราตั้งแต่อายุ 15 ปี ซึ่งถ้าจะมีแฟนก็...ไม่เห็นเป็นไร แต่ก็ตัดสินใจอะไรไม่ได้เต็มที่ แม่เขาดูแลอยู่ เขาเห็นว่า อะไรที่ไม่ตรงกับความคิดเขา เขาก็จะไม่ให้ทำ มันทำให้เหมือนว่าไม่มีอะไรมั่นคง

การแยกตัวออกมาอยู่ต่างหาก ภายใต้เงื่อนไขอยู่ในพื้นที่ของครอบครัวเดิม สุเองก็รู้สึกต่อต้านกับการควบคุมของคนในครอบครัว และรู้สึกว่า ตนควรจะมีสิทธิตัดสินใจในเรื่องการทำมาหากินในสวนตัวเอง แต่ ชีวิตของทั้งคู่กลับไม่ได้เป็นอิสระอย่างแท้จริง ในช่วงเวลาที่สามารถเก็บผลผลิตในสวนไปขายได้ พ่อกับแม่ก็จะเข้ามาเป็นคนจัดการเรื่องเงินรายได้ทั้งหมด ทำให้ทั้งคู่ไม่สามารถเก็บเงินไว้เพื่อเป็นทุนเป็นของตัวเองได้

ชีวิตคู่ของสุ ถ้ามองในแง่ความสัมพันธ์ที่สุมีกับผัวนั้น สุมองว่า ตนเองมีความมั่นคงกับผัวไม่เคยคิดจะเปลี่ยนแปลงไปมีคนอื่นอีก แต่ถ้ามองเรื่องการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน สุก็มองว่า อนาคตของทั้งคู่ยังมองไม่เห็นความมั่นคงในเรื่องของการใช้ชีวิตคู่นี้ และอาจนำมาสู่การแยกทางของคนทั้งคู่ได้

สุ : เราคิดว่าความรู้สึกเรามั่นคงนะ เราคิดว่าเราจะไม่มีใครแล้ว ไม่มีทางที่จะเปลี่ยนใจนอกจากว่าเขาจะมาจีบเรา หรือให้ตายไปก่อน เราไม่มีใครอีกแล้วคนเดียวก็พอ ต่อให้ไม่มีเขาเราก็ไม่มีใคร สำหรับเราคือมั่นคงในความรัก... (แต่ในวิถีชีวิต) ยังไม่รู้เลยว่า เขาต้องกลับไปอยู่ที่บ้านเขาหรือเปล่า หรือต้องแยกกันอยู่หรือเปล่า ถ้าแยกกันอยู่ก็คือเลิกกันโดยปริยายนั่นละ มันไม่มีเหตุผลว่าอยู่ด้วยกันคนละที่แล้วมันจะเหมือนเดิม ห่างกัน ไกลกัน ไม่รู้ว่าจะมีอะไรเข้ามาในชีวิต

จะเห็นได้ว่า สุมองเรื่องความรักกับการใช้ชีวิตคู่ที่แยกจากกัน โดยมองว่า ความมั่นคงของความรักเป็นความรู้สึกที่สุจะมีกับผัวไปตลอด แต่การใช้ชีวิตคู่ระหว่างสุกับผัวอาจจะไม่สามารถหาจุดที่ลงตัวได้ท่ามกลางปัญหาปัจจุบัน หากวันหนึ่งวันใดที่ผัวกลับไปอยู่บ้านตัวเอง สุก็รู้ถึงความสัมพันธ์ของทั้งคู่คงต้องจบลง สำหรับครอบครัวของสุ ยังคงมองว่าสุเป็นลูกสาวคนหนึ่งที่ยังไม่ได้แต่งงาน เพราะเวลาแม่แวะมาเยี่ยมสุ ก็มักจะบ่นเสมอ ๆ ว่า อยากมีหลาน เมื่อเห็นลูกสาวของคนข้างบ้านที่เขาแต่งงานแล้ว

สุ : เขาจะพูดอ้อม ๆ ว่า เออ ลูกบ้านโน้นเขาจะขอแล้วนะ เขาจะแต่งงานนั้นะ ก็ดีนะ
เหมาะสมกันดี พูดอย่างนี้ แต่เรารู้ว่าเขาเหมือนพูดให้เราฟัง เหมือนจะเตือน
อะไรเรา แต่ไม่พูดตรง ๆ

การที่สุกับฝนประกาศตนเองชัดเจนกับคนในครอบครัวว่า เป็นหญิงรักหญิงและใช้ชีวิต
คู่อยู่ด้วยกันในฐานะคู่รัก ยิ่งทำให้ครอบครัวพยายามควบคุมลูกสาวให้อยู่ในสายตาของพ่อแม่
และพยายามสร้างความกดดันเพื่อให้รับรู้ถึงความคาดหวังที่จะให้สุกลับเข้าสู่ภาวะ “ปกติ” คือแต่งงาน
มีลูก แม้ว่าฝนกับสุจะย้ายออกมาอยู่บ้านคนละหลังก็ตาม ตลอดจนครอบครัวของสุไม่เคยส่งเสริม
หรือสนับสนุนให้ทั้งคู่ร่วมกันสร้างฐานะทางเศรษฐกิจด้วยกัน ขณะที่สุกับฝนเองก็มองรูปแบบของ
การใช้ชีวิตร่วมกันในปัจจุบันว่า ยังไม่สามารถนิยามว่าเป็นการใช้ชีวิตคู่ได้

การเปิดตัวกับชุมชนและที่ทำงาน

ในช่วงแรกที่แยกออกมาอยู่ด้วยกันต่างหาก สุเองมักจะเจอคำถามจากเพื่อนบ้านที่อยู่
ในละแวกใกล้เคียง ซึ่งตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุกับฝนเสมอ ๆ คนในหมู่บ้านมัก
จะแอบถามกับสุ ตอนที่ฝนออกไปสวน ทำให้สุรู้สึกรำคาญ และบางครั้งก็โมโหและตอบโต้การซักถาม
ออกไปแรง ๆ

สุ : ก็ถามเหมือนพี่นะ ทำไมคิดมาอยู่อย่างนี้ ทำไมมีแฟนเป็นอย่างนี้ ไม่เคยมี
แฟนมาก่อนเธอ เห็นได้ข่าวคนนั้น คนนี้จีบเยอะ อ้าว! ไม่เคยมีเธอ ซักให้
เรา...เบ๊อ เบ๊อที่ว่าทำไมเขาไม่ทำอะไรเลยเธอ ไปนั่งบางทีก็ไม่ได้อยากคุยไร
สาระ แต่เขาก็จะมานั่งซักใช้ชีวิตเรานะ ซักไล่เลียงไปทำไม พูดไปเขาก็ไป
เม้าท์กระจายต่อ เติบโตไปอีกไม่รู้เท่าไร เจอหน้าใครเขาก็ถาม ก็...โมโหกับออกไป
ว่า...ทำไมละ เราก็ตีเสียดสีเขาก็กลับไปบ้าง เหมือนว่า ถ้ามีผู้ชาย...ผัวเธอดีแล้ว
เธอ กินเหล้า สูบบุหรี่ เที้ยว เธออยู่อย่างนี้ไม่ได้เด็ดร้อน เราไม่ได้ขอเขากิน
ว่าง่าย ๆ แต่ตอนนี้ไม่มีคำถามแล้ว คนแก่เขาก็รับได้หมดแล้ว

สุมองว่าฝนสามารถเข้ากับคนในหมู่บ้านได้ดี เพราะฝนเป็นคนที่มีอัธยาศัยดี ในขณะที่
จะเป็นที่หมั่นไส้ของผู้ชายในวัยเดียวกัน เพราะฝนถูกมองว่า เป็นคนขยันทำมาหากินดีกว่าผู้ชาย
และฝนก็ เข้ากับผู้ใหญ่ในหมู่บ้านได้

สุ : อาจจะเป็นเพราะว่า ฝนไปสนิทกับเขา มันจริงใจนะ สมมติว่า ถ้าเขาไม่สบาย
ก็ไปเป็นห่วงเขา เวลาเขาไม่สบายมันก็ถาม ไปหาหมอหรือยัง ใครให้वान
อะไรก็ทำให้

เมื่อแยกมาอยู่ด้วยกันตามลำพังสักพัก เพื่อนบ้านในหมู่บ้านก็ยอมรับแฟนกับสุได้ เพราะเห็นว่า แฟนเป็นคนขยันทำมาหากิน และมีน้ำใจชอบช่วยเหลือเพื่อนบ้าน เป็นที่รู้จักมักคุ้นกับคนในหมู่บ้าน ปัญหาเรื่องการถูกซักถามหรือการนินทาต่าง ๆ ก็ค่อย ๆ ลดลง แต่ชาวบ้านก็ยังอยากเห็นสุมีแฟนเป็นผู้ชาย ทำให้สุก็ไม่ว่าจริง ๆ แล้วชาวบ้านคิดอย่างไรกับเรื่องนี้

สุ : ชาวบ้านแถวนี้ เขาก็ไม่ใช่ว่าจะไม่ยอมรับ แต่เขาก็ยังอยากเห็นเรามีแฟนเป็นผู้ชายอยู่ เขาจะถามว่า เมื่อไหร่จะมีแฟนเป็นผู้ชาย แต่ไม่รู้ใจเขานะ เขาก็คุยกับเราดีนะ คุยกับแฟนเราก็คุยดี แต่ก็รู้ว่าเขายอมรับหรือไม่ยอมรับ แต่ก็มีถามคือปฏิกิริยาต่อหน้าคือ คุยด้วย ดีด้วยแต่ยังมีถามคือ ถามเราจะไม่ถามแฟน

สิ่งที่สุเล่าสะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าแฟนจะเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนในชุมชน แต่ก็เป็นการยอมรับในการเป็นคนดี มีน้ำใจของแฟน แต่ไม่ได้ยอมรับในฐานะที่เป็นคู่ชีวิตของสุ เพราะยังคงมีการตั้งคำถามเรื่องการแต่งงานของสุอยู่ และการที่คนในชุมชนกล้าถามสุ ด้านหนึ่งก็เพราะเห็นว่าเป็นเด็กในชุมชน แต่ก็ไม่ได้ถามแฟนเองโดยตรง เพราะอย่างไรก็ถือว่าแฟนเป็นคนนอกชุมชนเท่านั้น

ส่วนในที่ทำงานของสุซึ่งอยู่ที่อำเภอ สุเองไม่ได้ปกปิดความสัมพันธ์ เมื่อมีคนมาจับก็มักจะบอกเสมอว่า ตนมีแฟนแล้ว สิบบอกว่า ตอนแรกตั้งใจจะบอกเพียงเพื่อนสนิท แต่ภายหลัง คนเห็นแฟนมารับส่งบ่อย ๆ คนก็เริ่มสงสัย แต่ก็ไม่มีใครเข้ามาถาม สุเลยบอกกับทุกคนว่าในที่ทำงานว่ามีแฟนเป็นทอม

สุ : คือตอนแรกที่บอกจะเป็นที่ที่สนิทกัน เขาถามว่ามีแฟนหรือยัง ก็บอกว่ามี... แล้วเขาก็ได้ยินเสียงโทรศัพท์ที่เป็นผู้หญิงไง เขาคงทำหน้าสงสัยก็เลยบอกเขาไปก็มีแฟน แต่ หนูมีแฟนแต่เป็นทอม พี่เขาก็อึ้ง เราก็ย้อนถามกลับไป ทำไมเธอถ้าหนูเป็นอย่างนี้พี่จะไม่คบหนูเธอ เขาก็บอกเปล่า พี่ก็มีเพื่อนเป็นอย่างนี้ คนอื่นจะเลียบ ๆ เคียง ๆ ไม่ถามตรง ๆ ก็จะไม่บอก อยู่ด้วยกัน ทุกวันนี้ใครมาสะกิดก็บอก..หนูมีแฟนแล้ว บอกดัง ๆ

ทุกวันนี้คนในที่ทำงานของสุมีประมาณ 50 คนต่างรู้ว่า สุมีแฟนเป็นทอม แม้ว่าจะไม่ได้ตั้งใจจะบอกกับทุกคน แต่เพื่อตัดความรำคาญที่บางคนสงสัยแล้วมักจะมีคำถามที่เขาก็ไม่กล้าถาม สุจึงเลือกที่จะบอกเอง และส่วนมากเมื่อได้คุยกันคนก็มักสงสัยเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของหญิงรักหญิง แต่สุก็ไม่เคยพูดเรื่องนี้กับใครเหมือนกัน แต่ก็ไม่ได้โกรธ

สุ : เหมือนแบบฉัน... ยินดีที่จะเปิดเผยมากที่มีแฟนอย่างนี้ คุณไม่ต้องมาทำอย่ากรู้แล้วมาทำกะลิมกะเหลี่ยถามฉันอ้อมโลกไปอ้อมโลกมา แต่บางคำถามที่ตอบไม่ได้ก็ไม่ตอบ (หัวเราะ) ถามเหมือนพี่ ใคร ๆ ก็อยากรู้นั่นละ แต่เราก็บอกว่า เออ... มาซิเดี๋ยวเราจะเจาะรูให้ดู (หัวเราะ) พูดเล่น ๆ

การที่อยู่ใกล้คนรักต่างเพศ ทำให้เรื่องเพศสัมพันธ์ของคนรักเพศเดียวกันดูจะผิดปกติ และทำให้คนรักเพศเดียวกันถูกมองว่าผิดปกติ สุเอง เคยได้ยินข่าวที่ว่ารัฐบาลจะไม่รับคนรักเพศเดียวกันเข้ามาทำงานรับราชการ ก็รู้สึกกังวลใจอยู่เหมือนกันแต่ก็คิดว่า ใครจะรู้ได้อย่างไร เพราะเป็นพฤติกรรมส่วนตัว และเชื่อว่าในแต่ละหน่วยงานก็อาจจะมีคนเหล่านี้อยู่ แต่เขาก็ไม่เปิดเผยกันอีกมากมาย ซึ่งไม่มีใครจะสามารถรู้ได้ สุบอกว่าบางครั้ง เพื่อน ๆ ก็มักจะถามว่า เมื่อไหร่จะแต่งงาน หรือจะติดต่อผู้ชายให้ ซึ่งสุมองว่า เป็นการหยอกเย้ากันเล่น มากกว่า ไม่ได้คิดอะไรจริงจัง

สุ : มีถามตลอดเวลา แล้วเราจะเอามาจากไหน เราก็บอกว่ามีแฟนแล้ว มีแต่คนมี

เมีย มีลูกแล้วทั้งนั้น เราารู้สึกว่าไม่มีใครมาจีบนะ เขาก็หยอกกันทุกคน

จะเห็นได้ว่า สุจะพบกับสถานการณ์เรื่องที่คนในครอบครัว คนในชุมชน และเพื่อนในที่ทำงาน ตั้งคำถามเรื่องการแต่งงาน แต่การตั้งคำถามจากครอบครัวจะมีผลกระทบกับจิตใจมากที่สุด ส่วนคำถามจากคนในชุมชนสุจะเป็นเรื่องก่อความรำคาญ แต่กับเพื่อนร่วมงานสุจะมองว่าคำถามเหล่านี้เป็นการพูดจาหยอกเย้าของเพื่อน แต่สุก็มองว่า ถ้าเป็นผู้หญิงที่แต่งงานกับผู้ชาย คำถามเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน

การเปิดตัวกับญาติของฝน

สุมองว่า ตนเองนั้นเข้ากับญาติของฝนไม่ค่อยได้ เพราะตนเองไม่ชอบเข้าหาญาติผู้ใหญ่ และทำให้ไม่ยากที่จะต้องไปเริ่มต้นการใช้ชีวิตกับฝนในบ้านของฝน แต่อยากให้ฝนใช้ชีวิตอยู่กับสุที่บ้านด้วยกันมากกว่า

สุ : คือ เราไม่ค่อยได้ไปด้วย แต่แฟนก็เคยคิดว่าทำไมเราไม่พยายามเข้าหาผู้ใหญ่ เช่น เวลาจะกินข้าวไปเรียกพ่อ เรียกแม่ หรือเรียกเพื่อนคนนี้ เหมือนว่า...นั่นละหลายเรื่อง ต้องคุยกับเขาให้เยอะ ๆ กว่านี้ แต่เราเป็นคนเฉย ๆ เพราะเราชอบเล่นกับเด็ก เราไม่ชอบคุยกับผู้ใหญ่ คุยยากเราไม่รู้ว่า มันอย่างไรไม่รู้ เด็ก ๆ มันไม่หนักหัว เราเข้ากับผู้ใหญ่ยากมั้ง ทุกทีนะไม่ใช่เฉพาะบ้านแฟน ที่ทำงานก็เป็น แต่ก็อาศัยว่าสนิท แต่กับเด็ก ๆ รักกันมาก ลูกใคร ๆ ก็มาเลย ชอบอยู่กับเด็ก ไม่ชอบเข้าหาผู้ใหญ่

สุรู้สึกว่ ตนเองเวลาไปบ้านฝนก็จะสะดวกใจที่จะไปคุยเล่นกับเด็ก ๆ หรือหลาน ๆ มากกว่า แต่กับพ่อแม่ของฝน สุรู้สึกว่ ตนเองไม่ค่อยเป็นที่ชื่นชอบของผู้ใหญ่ และการที่สุรู้สึกว่ ตนเองเข้ากับคนทางบ้านฝนไม่ได้ ทำให้ยากต่อการตัดสินใจจะไปอยู่ที่บ้านของฝนในอนาคต และยังไม่สามารถมองเห็นไปถึงวันข้างหน้าได้ เพราะฝนเองก็ยังลังเลกับการใช้ชีวิตร่วมกับสุในแบบที่

เป็นอยู่ในปัจจุบัน การมีชีวิตร่วมกันในวันนี้ของคนทั้งคู่จึงดูเหมือนยังไม่ใช่การเริ่มต้นและยังเหมือนต่างก็ดูที่ท่าว่าชีวิตของทั้งคู่จะไปได้ตลอดรอดฝั่งหรือไม่

ทั้งสุและฝนต่างก็มีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า การใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันในตอนนี้อย่างเป็นชีวิตคู่ที่ยังไม่เต็มรูปแบบ เป็นเพียงการทดลองอยู่ด้วยกันเท่านั้น การมีชีวิตคู่ที่เต็มรูปแบบ หรือเป็นชีวิตคู่ที่สมบูรณ์สำหรับทั้งคู่ หมายถึง การที่ทั้งคู่สามารถร่วมกัน ริเริ่มหรือสร้างอะไรด้วยกัน และร่วมกันเป็นเจ้าของ แต่ปัจจุบันนี้ยังไม่มีอะไรที่ทั้งคู่มีส่วนร่วมกันทำและเป็นเจ้าของได้จริง

สุ : มันไม่ใช่ เพราะเหมือนเราทำตอนนี้ มัน...มันยังไม่ได้เป็นของเราโดยตรงนะ

ฝน : เขาแบ่งให้แต่ชื่อ แต่เขาก็กังเข้ามาวุ่นวายอยู่ ถ้าอันไหนเขาแบ่งให้แฟน เขาก็น่าจะให้เราทำเต็มที่ ถ้าจะอยู่ด้วยกัน แต่เขายังมาวุ่นเวียน เราก็ไม่ใช่ว่าจะได้เงินที่บ้านเขาเอาหมด ขนาดเราไปทำเองเขาก็กังเข้ามาวุ่นวาย

สุ : อย่างเราจะทำของเราเอง เริ่มต้นด้วยความคิดเราเอง แต่ตอนนี้อย่างนั้น จึงจะใช้ชีวิตคู่สมบูรณ์

สุเองก็มีความคิดเห็นไม่ได้ต่างจากฝนมากนัก ตรงที่มองว่า ชีวิตคู่ควรจะสามารถสร้างอะไรด้วยกันได้ แต่ก็อยากให้ฝนเริ่มต้นจากการที่ได้อยู่ด้วยกันที่เดิม เพราะสุก็ไม่พร้อมที่จะไปเริ่มต้นใหม่ที่บ้านของฝน ความมั่นคงจึงยังไม่มีเพราะยังไม่รู้ว่าต่อไปจะได้อยู่ด้วยกันหรือไม่ และถ้าฝนต้องการกลับไปอยู่บ้านสุก็คงไม่อาจต้านทานได้ และก็เข้าใจความรู้สึกนั้นดี

สุ : ตอนนีที่บอกว่าไม่มั่นคงเพราะเรายังไม่รู้ว่า ตัวเขาอยู่กับเรา แล้วใจอยู่กับใคร เราก็เลยหนึ่งไม่ต้องหึงหวงมัน เพราะมันเคยเดินไปจากเราแล้ว เพียงแต่มันเดินกลับมา แต่คราวนี้อาจจะไม่ใช่ อาจจะเป็นผู้หญิงคนใหม่ หรืออาจจะเป็นที่บ้าน เราก็ไม่ว่าเขา เพราะถ้าที่บ้านคือเหตุผลที่สมควรที่จะกลับไปอยู่กับพ่อ กับแม่ ถ้าเราคิดก็คิดตรงกับเขาเขาก็กังเลือกพ่อ แม่ แต่ถ้าเป็นเรื่องผู้หญิงก็ปล่อยมันเถอะ ไม่รังแล้ว แต่เขาคงอึดอัดมาก เขาชอบบ่นว่าเขาเป็นข้าของบ้านนี้ เขาบอกว่า เขาเป็นข้าของมึงคนเดียวยังไม่พอ ยังแถมทั้งบ้านด้วย มันไม่ใช่หรอก อยู่ด้วยกันก็ช่วย ๆ กัน จะทำอย่างไรละ

สถานการณ์การใช้ชีวิตร่วมกันของสุกับฝนจึงดูเหมือนทั้งคู่ยังไม่ให้นิยามว่า เป็นชีวิตคู่ เพราะยังไม่แน่ใจว่า ต่อไปจะได้อยู่ร่วมกันหรือไม่ รู้แต่เพียงว่า ในวันนี้ทั้งคู่ยังอยู่ด้วยกัน

การใช้ชีวิตร่วมกันระหว่างฝนกับสุ

วิถีชีวิตประจำวัน

ในชีวิตประจำวัน ตอนเช้าฝนจะขับรถจักรยานยนต์ไปส่งสุเพื่อขึ้นรถไปทำงานหลังจากนั้นฝนก็จะไปทำงานในสวนและตอนเย็นฝนก็จะมารอรับสุเพื่อกลับบ้าน ฝนจะเป็นตัวหลักในการดูแลในสวน เพราะสุไม่ถนัดที่จะเข้าไปชนทำงาน แม้จะรู้ว่า ฝนก็คาดหวังว่าสุน่าจะไปช่วยกันทำ ทำให้ฝนดูเหมือนเป็นคนขี้บ่นในสายตาสุเสมอ และบางครั้งสุก็รู้สึกว่าฝนเป็นคนดื้อไม่ค่อยเชื่อเวลาผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ของสุแนะนำ ทั้งคู่จึงมีเรื่องให้ต้องเถียงกันอยู่เสมอ

สุ : ตื่นเช้าก็ไปทำงาน

ฝน : เข้าไร่

สุ : ฝนเป็นหลัก เราไม่ค่อยเข้าเพราะเราร้อน ก็ไปช่วยเขาบ้าง เสาร์-อาทิตย์เราหว่านสวดย แต่เขาก็อยากให้เราไปด้วย แต่บางทีก็แก้งว่าเราไม่ช่วย

ฝน : เสาร์-อาทิตย์หยุดงาน ก็ไม่ค่อยได้เข้าไปช่วย

สุ : สุทำ (งานบ้าน) คือ กวาดนอกบ้าน กวาดร้านหน้าบ้าน ในบ้านก็กวาดอย่างเดียวนิ่ ซักผ้าสุทำ แต่วันธรรมดาแค่กวาดบ้านกับถูบ้านตอนที่เรากลับ ซักผ้าจะช่วยกัน สุเป็นหลักแล้วจะเรียกเขาช่วย เราซักเสร็จก็เรียนช่วยตากหน้อย ร้อนแดดร้อน บางทีเขาก็เก็บซักเอง

ในวิถีชีวิตประจำวัน อาจจะมองได้ว่า มีบางส่วนที่ทั้งคู่มีการแบ่งงานกันทำชัดเจน เช่น สุมีหน้าที่ในการซักผ้า ฝนจะไปทำงานในสวน ในวันหยุด สุจะทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ และซักผ้า ส่วนฝนก็จะเข้ามาช่วยตากผ้าเพราะต้องยกออกไปนอกบ้าน เรื่องการทำอาหาร ถ้าวันไหนอยากกินอะไรพิเศษก็จะชวนกันไปซื้อของ เพราะโดยปกติ แม้จะทำกับข้าวและให้สุกับฝนไปแบ่งมากิน เพราะแม้จะไม่ค่อยพอใจถ้าทำกินเองต่างหาก ซึ่งจะเห็นได้ว่า แม้ยังคงปฏิบัติกับสุและฝนอย่างลูกสาวที่ยังต้องดูแล คอยหุงหาอาหารให้อยู่เป็นประจำ

ชีวิตทางเพศในชีวิตคู่

ในวิถีประจำวัน เวลาไปไหนมาไหนกับฝน สุมักจะชอบเดินจับมือกับฝน แต่ฝนก็มักจะไม่ชอบให้สุแสดงออกว่าเป็นคู่รักกันต่อหน้าคนทั่วไปหรือในที่สาธารณะ เพราะรู้สึกว่ามันไม่เหมาะสม

สุ : เดินไปด้วยกันได้ แต่ (ฝน) จะไม่ให้เดินจับมือ แฟนเราจะเป็น แต่เราอยากเกาะแต่เขาก็ไม่ให้เกาะ เขาบอกไม่ต้องถึงขนาดนั้นก็ได้ ก็ไปด้วยกัน บางโอกาส

ก็จับมือกันบ้างเล็กน้อย ส่วนใหญ่ก็เดินไปด้วยกันแต่ไม่มีจับมือถือแขน จี๋ ๆ
จำ ๆ ประเจิดประเจื่อนะไม่มี

แต่สุเอง มองว่า คนทั่วไปอาจจะมองเห็นการแสดงออกระหว่างสุกับฝนว่าแปลก แต่ก็
สังเกตได้ว่า เมื่ออยู่ไปนาน ๆ คนก็เริ่มชินกับการแสดงออกของสุที่มีกับฝน

สุ : สายตาคนมองใช่ไหม ตอนแรก ๆ เขามองแปลกมาก มองแล้วไม่พูดด้วย
มองแล้ว...คือมองด้วยหางตา แต่ตอนนี้ไม่แล้ว ผ่านหน้าบ้านก็ตะโกนลั่นดัง
ทักทาย ไปบ้านโน้นบ้านนี้ก็ไปกินข้าว ทุกอย่างทำได้

ปัจจุบันนี้ เรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ ฝนบอกว่า มักมีความต้องการไม่ตรงกับสุ ตนเอง
ก็ไม่ได้มองว่าเรื่องนี้มีความสำคัญเท่าไร ส่วนสุมองว่า ไม่ค่อยอยากมีความสัมพันธ์ของตัวเองกับ
ฝน เพราะอยากให้เป็นการอยู่ด้วยกันอย่างเพื่อน ไม่ได้มีความรู้สึกว่าจะต้องมีความสัมพันธ์ทาง
เพศเหมือนกับตอนที่คบกันใหม่ ๆ แต่การแสดงออกถึงความรัก และความห่วงใยกัน ที่ทำให้ตนเอง
พอใจและมีความสุขคือ ทุกวันเวลาก่อนเข้านอนทั้งคู่จะพากันไปไหว้พระ สวดมนต์ก่อนนอน
สุกับฝนจะต้องนอนกอดกัน หรือก่ายเกยกันโดยให้มีส่วนหนึ่งส่วนใดสัมผัสกันก็เป็นความพึงพอใจ
และนอนหลับแล้ว

สุ : ตอนนี้มันเหมือนกับว่า ไม่มีความรู้สึกอย่างนั้นว่า เวลานอนแล้วต้องมีอะไรกัน
แค่กอดกันจ้นก็หลับแล้ว เกยกันก็พอ เราจะเป็นคนชอบเกย แตะกันหน่อยก็
หลับ

โดยปกติในช่วงเทศกาลหรือวันเกิด สุก็มักจะทำของขวัญให้ฝน หรือถ้าฝนทำสิ่งที่ดี ๆ
ให้กัน สุก็มักจะหอมแก้มเพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณ

ปัญหาในชีวิตคู่และการวางแผนในอนาคต

ในตอนนี้ ฝนจะมีรายได้ทางเดียวคือ มาจากการเก็บหมากแห้งขาย และถือเป็นเงิน
สำหรับเก็บไว้ลงทุนต่อ ส่วนเงินเดือนของสุก็จะนำมาใช้เป็นการใช้จ่ายซื้อของใช้ภายในบ้าน ทั้งคู่
ต่างรับผิดชอบเงินและรายจ่ายที่เกิดขึ้นกันคนละอย่าง ยังไม่ได้มีลักษณะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยกัน

สุ : (ฝน) ก็ทำหมากแห้ง เก็บซะอมช่วยแม่ก็ให้มัน หมากแห้งก็ทำเอง เก็บหมาก
หลังบ้านมามันมีเยอะก็มาทำหมากแห้งตากก็โลขาย หน้าผลไม้ก็ไปเก็บขาย
ไม่ต้องแบ่งแม่ เก็บได้เก็บเอา...สุ (กิ) ซื้อของในบ้าน ของกิน ของใช้กับข้าวบ้าง

สุเองแม้ว่าจะทำงานแล้วแต่ก็ยังเป็นเพียงการเริ่มต้น ขณะที่ฝนเองยังไม่ได้ทำงาน
ประจำ แต่ช่วยทำงานในสวน รายได้หลักจึงมาจากสุซึ่งถือว่ายังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

เพราะนอกจากซื้อของใช้ในบ้านแล้ว ก็ยังต้องมีเรื่องค่าเดินทางไปทำงาน สุกกับฝนบอกว่า ตอนนี้ในบ้านมีแค่ทีวี เครื่องเสียงและพัดลม ยังไม่มีอะไรที่เป็นชิ้นเป็นอันที่มาจากการสร้างร่วมกัน เพราะตอนนี้ต่างก็ยังไม่ได้อือว่าเริ่มต้นทำอะไรด้วยกันได้จริง ซึ่งอนาคตต่อไปของทั้งคู่จะสามารถฝ่าฝันมรสุมให้ผ่านพ้นไปได้หรือไม่ ก็มีอาจคาดเดา

ประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวของฝนกับสุก

สำหรับคู่ของฝนกับสุกนั้น ส่วนที่โดดเด่นคือ เรื่องการใช้ชีวิตคู่ในฐานะหญิงรักหญิงอยู่ในครอบครัวแบบดั้งเดิมที่ยอมรับว่ารักในแบบต่างเพศเท่านั้นที่ถูกต้องและถือว่าเป็นบรรทัดฐานในทางสังคม การที่สุกเลือกจะอยู่ในครอบครัวเดิมและตนเองมีคู่รักเป็นผู้หญิงได้กลายเป็นที่มาของการต้องเปิดเผยตัวตนทางเพศ

ในการใช้ชีวิตด้วยกันยังเป็นเรื่องของ การต่อรองระหว่างฝนกับสุกในการที่จะได้อยู่ด้วยกัน และการต่อรองกับครอบครัวในการที่จะมีพื้นที่ของชีวิตคู่ภายใต้หลังคาบ้านที่เป็นรักต่างเพศ การถูกมองว่าผิดปกติและถูกจับจ้องของชุมชนว่าทั้งคู่จะมีตอนจบของการใช้ชีวิตคู่อย่างไร

เรื่องราวของสุกกับฝนจะสะท้อนภาพสังคมสังคมที่ยึดถือเอาความรักแบบต่างเพศ (Heterosexuality) ว่าเป็นบรรทัดฐานของสังคมเป็นหลัก ซึ่งเชื่อมโยงเพศสัมพันธ์ของผู้หญิงไว้ในระบบการแต่งงาน การทำหน้าที่สืบพันธุ์ ทำให้ผู้หญิงที่อยู่กับผู้หญิงหรือมีคู่รักเป็นผู้หญิงไม่สามารถข้ามพ้นสภาวะการเป็นลูกสาวที่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของพ่อแม่ไปได้

เรื่องราวการใช้ชีวิตคู่หรือการอยู่ร่วมกันระหว่างสุกกับฝน ด้านหนึ่งสะท้อนได้สะท้อนถึงความเป็นอื่นในสังคมรักต่างเพศ แต่อีกด้านหนึ่ง สะท้อนถึงการพยายามดิ้นรนที่จะได้อยู่ด้วยกันของคนทั้งคู่ ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ชีวิตคู่ในรูปแบบเดียวกับรักต่างเพศ คือปรารถนาจะอยู่ด้วยกันเป็นคู่ สร้างครอบครัว สร้างความมั่นคงด้วยกัน แต่ความรักของสุกกับฝน อาจกล่าวได้ว่า ตกอยู่ภายใต้ภาวะไร้อำนาจต่อรองโดยเฉพาะ เมื่อต้องมาอยู่ภายใต้ระบบความสัมพันธ์แบบครอบครัวใหญ่ที่มีพ่อ แม่ และลูก สุกยังต้องรับความช่วยเหลือจากแม่เพื่อรักษาความรู้สึกของแม่ไว้ และต้องยอมจำนนกับการอยู่ในบ้าน ที่แม้จะมองว่าเป็นการแยกตัวออกมาต่างหากแล้ว เมื่อย้ายออกมาอยู่ในบ้านหลังเก่าที่ไม่มีคนอยู่ แต่ครอบครัวของสุกก็ยังมองว่าลูกยังไม่ได้แต่งงาน และการต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมด้านเศรษฐกิจ ไม่สามารถตัดสินใจทำกิจการในส่วนตัวเองได้ ทำให้ทั้งคู่รู้สึกว่าไม่สามารถสร้างนิตามการเป็นชีวิตคู่ร่วมกันได้

การนิยามตนเอง และความคิดเรื่องชีวิตคู่

ฝนมีวิธีการนิยามตน ว่าเป็น ผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่ง ฉะนั้นการเลือกที่จะไม่ชอบผู้ชาย จึงไม่เคยรู้สึกว่าเป็นสิ่งผิดปกติ เพียงแต่เป็นผู้หญิงที่ต่างไปจากทั่วไปคือเป็นผู้หญิงที่ชอบผู้หญิง นอกจากนี้ฝนยังมองว่า การคบหากันกับใครนั้นเป็นเรื่องส่วนตัว ดังนั้นการชอบผู้หญิงก็ถือเป็น เรื่องส่วนตัว และมีเหตุผลเชิงประจักษ์สำหรับฝนคือไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน การให้เหตุผลหรือ การต่อรองของฝนเองก็อาศัยฐานความคิดจากสังคมที่บอกว่า เรื่องความรักเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องของคนสองคน

อย่างไรก็ตาม ฝนก็ไม่เคยเปิดเผยเพศวิถีว่าเป็นหญิงรักหญิง แม้ว่าจะเคยมีความสัมพันธ์ คบหา อยู่กินด้วยกันกับผู้หญิงและเคยคิดถึงขั้นที่จะอยู่ด้วยกันไปตลอดชีวิต และยอมรับความเชื่อ จากสังคมที่คนทั่วไปมองว่า รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างหญิงรักหญิง นั้นไม่ยั่งยืน ประสบการณ์ ความรักครั้งแรก เมื่อทั้งคู่แยกทางไป ทำให้ฝนยอมรับอีกความเชื่อที่ว่า ผู้หญิงย่อมเห็นการใช้ชีวิตคู่ อยู่กับผู้ชายดีกว่า แต่สำหรับตัวเอง ฝนไม่ได้ยอมรับต่อความเชื่อนี้ และเชื่อว่าทุกอย่างอยู่ที่ตนเอง เป็นคนเลือก เป็นคนกำหนด

สุเองก็ให้นิยามว่า ตนเองเป็นผู้หญิง และเป็นลูกที่ได้อยู่เชื่อในคำสั่งสอนอบรมของพ่อแม่มาโดยตลอด โดยเฉพาะเรื่องการห้ามคบหากับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งสุไม่เคยประพฤตินอกหล่นอกทาง แม้บางครั้งจะมีโอกาสได้คบหากับผู้ชายบ้าง แต่ก็ไม่เคยพัฒนาให้เป็นแฟน เพราะรู้ว่าที่บ้าน ต้องการให้เรียนหนังสือ ดังนั้นเมื่อสุมาคบหากับฝน ซึ่งเป็นผู้หญิงด้วยกัน แม้ว่า สุจะมองว่าฝนมี ลักษณะเป็นทอม หรือคล้ายผู้ชายในเรื่องของการไว้ผมสั้น หรือชอบใส่เสื้อเชิ้ต นุ่งกางเกงยีนส์ แต่สุก็ เห็นว่า ฝนมีลักษณะหลายอย่างที่เป็นลักษณะของผู้หญิง เช่น จุกจิก จู้จี้ ขี้บ่น เจ้าระเบียบ การคบหากับฝนจึงเป็นไปอย่างสะดวกสบายใจ และไม่ได้รู้สึกผิดอย่างไร

นอกจากนี้สุยังรู้สึกว่า ตนคือผู้หญิงธรรมดาทั่วไป แต่ความสัมพันธ์กับผู้หญิงซึ่งเป็น ความรู้สึกที่ไม่ได้ต่อต้านหรือปฏิเสธ ทักษะที่สุให้สะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการเป็นหญิงรักหญิงของ สุว่า มันเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นและเป็นไปตามธรรมชาติ จึงไม่รู้สึกขัดขึ้น

ในเรื่องของการมีชีวิตคู่ สุเองเชื่อมั่นว่าตนมีความชอบธรรมที่จะเลือกที่จะอยู่กับผู้หญิง หรือผู้ชาย และมีสิทธิที่จะได้อยู่กับคู่ที่ตนเลือก และการเลือกมีคู่เป็นผู้หญิง นั้นไม่เป็นความผิด เพราะสุไม่เคยคิดอยากแต่งงาน หรืออยากมีลูก ซึ่งอาจจะเป็นความต้องการพื้นฐานของผู้หญิงทั่วไป แต่สุไม่ได้ต้องการตรงนั้น

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความสัมพันธ์กับผู้หญิง แต่การนิยามชีวิตคู่ในช่วงแรกของสุ ยังคงมีเป้าหมายไปที่ต้องการได้อยู่ด้วยกันแบบครอบครัว จะเห็นว่า ทั้งคู่เริ่มต้นความสัมพันธ์ด้วยกันที่กรุงเทพฯ แต่ต่อมาเมื่อสุเรียนจบ ทางบ้านต้องการให้กลับไปอยู่บ้าน ทำให้แต่ละคนอยู่กันคนละทิศละทาง สิ่งที่ปรากฏคือสุพยายามที่จะทำให้ตนได้อยู่กับคู่ รวมถึงการพยายามทำให้ครอบครัวยอมรับตนที่เป็นคู่ผู้หญิงด้วย แต่เมื่อได้มาอยู่ด้วยกันแล้ว ทั้งคู่ก็พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การอยู่ด้วยกันได้ แต่ก็รู้สึกไม่มั่นคงและไม่เป็นชีวิตคู่ได้จริง การนิยามการมีชีวิตคู่ร่วมกันจึงยังไม่มี การเริ่มต้น

การต่อรองในพื้นที่ต่าง ๆ

ในเรื่องการต่อรองนั้นอาจจะมีด้วยกันในหลายระดับ ทั้งในเรื่องการนิยามตนเอง การต่อรองกับครอบครัว ชุมชน หรือคนในที่ทำงาน

การต่อรองกับคู่และครอบครัว

แม้ว่าในช่วงแรก ๆ สุพาณไปเยี่ยมบ้านในฐานะเพื่อนสนิท แต่การทำตัวสนิทสนมเกินเพื่อน ทำให้พ่อแม่ต้องการแยกทั้งคู่ออกจากกันจนสุเองก็รู้สึกได้ เมื่อเรียนจบและต้องหางานทำ สุปฏิเสธไม่ได้ที่จะต้องกลับบ้าน แต่ก็ไม่ต้องการแยกกันอยู่กับฝน เพราะรู้สึกไม่ไว้วางใจกับพฤติกรรม “นอกใจ” ทำให้ไม่มั่นใจกับการแยกกันอยู่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ไม่อาจคาดเดาได้ การเปิดเผยเรื่องนี้เพื่อให้ฝนได้มาอยู่ด้วยกันจึงเป็นเรื่องจำเป็น สุเองก็ต่อสู้เพื่อให้ฝนยอมที่จะไปอยู่กับตนที่บ้าน มิฉะนั้นอาจจะต้องเลิกกัน แต่การที่ฝนจะไปอยู่กับสุก็ต้องมีเหตุผลที่จะบอกกับทางบ้านสุได้ว่าจะอยู่กันอย่างไร สุเลือกที่จะบอกว่า ฝนคือคนที่คบหาดูด้วยและจะไม่แต่งงานกับผู้ชาย ไม่อยากมีลูก ถ้าทางบ้านไม่ยอมสุก็จะไปอยู่กับฝน และการที่ทางบ้านของสุยอมรับให้ฝนมาอยู่ด้วย ก็ไม่ได้สะท้อนถึงการยอมรับชีวิตคู่ของสุกับฝน แต่เพราะไม่อยากเสียลูกสาวไป และเลือกที่จะรักษาลูกสาวไว้ สิ่งที่คนในครอบครัวกระทำกับฝน จึงสะท้อนถึงการไม่สนับสนุนความสัมพันธ์ของคนทั้งคู่ในฐานะคู่สุยังคงอยู่ในฐานะลูกสาวที่อยู่ในสายตาพ่อแม่ มีความคาดหวังเรื่องการแต่งงาน และไม่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ

การต่อรองกับชุมชนและเพื่อนร่วมงาน

การแยกตัวออกจากบ้านในครอบครัวใหญ่ มาอยู่ต่างหากในบ้านเก่าของพ่อ แม่ที่อนุญาตให้มาอยู่เพราะไม่มีคนดูแล ได้ทำให้สุกับฝนกลายเป็นคู่หญิงรักหญิงอีกคู่หนึ่งในชุมชน และเป็นที่ยอมรับ สงสัย เป็นที่ตั้งคำถามกับสมาชิกชุมชน คนบ้านใกล้เคียงเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่ทั้งคู่มีต่อกัน การถูกมองว่า “แปลก” การมีคำถามว่า “เอา” กันอย่างไร ? ทำไมมาเจอกับผู้หญิง? สะท้อนวิธีคิดที่มองเห็นรูปแบบของรักต่างเพศว่าเป็นเรื่องปกติ และหญิงรักหญิงดูจะผิดปกติไป อย่างไรก็ตาม ชุมชนก็ไม่ได้แสดงออกในเชิงต่อต้านหรือไม่ยอมรับ เพียงแต่ตั้งคำถามและสงสัยในพฤติกรรมที่เชื่อกันว่า ผิดไปจากธรรมชาติ (กลายเป็นของแปลก)

อย่างไรก็ตาม ฝนเมื่อมาอยู่ในชุมชนต่างพื้นที่ ก็พยายามทำตัวเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น การไปช่วยงานบุญ ไปเยี่ยมเยียนคนแก่ที่อยู่บ้านใกล้ ๆ และทักทายคนอื่นอย่างเป็นมิตร การเป็นคนขยันทำมาหากิน อดทนและมีน้ำใจ ทำให้คนในชุมชนต่างยอมรับฝนว่าเป็นคนดีในสังคมคนหนึ่ง แต่ฝนก็ไม่ได้ถูกคนในชุมชนมองว่า จะเป็นคู่ที่จะอยู่กันสุได้ยาวนาน เพราะด้านหนึ่งของการจับจอง ก็ยังคงมีคำถามที่เกิดขึ้นกับสุ ที่สะท้อนความคาดหวังว่า สักวันหนึ่งสุ จะแต่งงาน

เนื้อหาและความสัมพันธ์ในชีวิตคู่

จุดเด่นของการใช้ชีวิตคู่ระหว่างสุกับฝนคือ การได้อยู่ด้วยกัน ภายใต้ครอบครัวใหญ่ ที่ประกอบไปด้วย พ่อ แม่ และน้อง ๆ ของสุ ฝนซึ่งเป็นคนรักของสุต้องเข้าไปอยู่ในครอบครัวนั้นอย่างเปิดเผย เนื่องจากสุต้องกลับไปอยู่ที่บ้าน จึงพยายามหาหนทางทำให้ตนเองได้อยู่กับฝน ซึ่งสุเองก็ยอมรับว่าการทำให้พ่อแม่เสียใจ ที่มีลูกเป็นหญิงรักหญิง แต่ตนเองเชื่อว่า ตนมีความชอบธรรมพอที่จะเลือกได้ เนื่องจากการเป็นลูกสาวที่ดี ตั้งใจเรียน และไม่เคยทำตัวเสียหายเรื่องผู้ชาย และทั้งคู่ก็ได้อยู่ด้วยกันในบ้าน ภายใต้เงื่อนไข การอยู่ในพื้นที่ครอบครัวเดิม ที่มีพ่อ แม่สุอยู่ด้วย

ครอบครัว ด้านหนึ่งคือพื้นที่ที่ถูกให้ความหมายว่าเป็นพื้นที่ของความรัก ความปรารถนาดีต่อกันระหว่างคนในครอบครัว เป็นพื้นที่ของพ่อ แม่ ลูก เขย สะใภ้ ในอีกด้านหนึ่ง ครอบครัวคือพื้นที่ที่ถูกให้ความหมายว่าเป็นหน่วยการผลิตสมาชิกใหม่ เป็นพื้นที่ของการสร้างสมาชิกให้เป็นไปตามกรอบกติกาและความคาดหวังของสังคมซึ่งในที่นี้คือ การสร้างสมาชิกของสังคมแบบรักต่างเพศ ดังนั้น การเข้าอยู่ในพื้นที่ครอบครัว ระหว่างสุกับฝนซึ่งเป็นหญิงรักหญิง ถึงแม้ทุกคนจะรับรู้ว่า ฝนเข้ามาในฐานะคนรักของสุ แต่ฝนก็ยังคงอยู่ในฐานะคนนอก ไม่ได้รับการยอมรับในฐานะเป็นคู่ของสุ ไม่ได้อยู่

ในฐานะเขยหรือสะใภ้ เพราะแม้ว่าฝนจะมาอยู่ในครอบครัวแล้ว แต่พ่อ แม่ของสูกียังคาดหวังว่า สูกี้จะแต่งงานและมีลูก

ภายใต้บรรทัดฐานในทางสังคมครอบครัวยังคงคาดหวังให้ลูกสาวได้แต่งงาน มีหลาน การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจร่วมกันของสูกี้กับฝนจึงไม่สามารถทำได้ เพราะทั้งคู่ไม่ได้รับความไว้วางใจให้ลงทุนทางเศรษฐกิจร่วมกัน และไม่อาจร่วมกันกำหนดรูปแบบการใช้ชีวิตและการทำมาหากินได้อย่างอิสระ ฉะนั้นสิ่งที่ทั้งคู่ต้องรองได้จึงเป็นเรื่องของการได้อยู่ร่วมกันเท่านั้น แต่เป็นการอยู่ร่วมกันบนความคาดหวังจากครอบครัวข้างว่า สักวันจะต้องมีฝ่ายใดที่แต่งงาน และความสัมพันธ์แบบหญิงรักหญิงก็จะยุติลง

รูปแบบความสัมพันธ์ของชีวิตคู่ของฝนกับสูกี้ที่ได้สร้างคือ การพยายามทำให้ทั้งคู่ได้อยู่ร่วมกัน แต่ก็อาจจะเป็นเพียงความสัมพันธ์ระยะหนึ่ง เนื่องจากทั้งคู่ก็เห็นปัญหาว่าไม่สามารถสร้างอำนาจความมั่นคงทางเศรษฐกิจด้วยกันได้ และการต้องรองระหว่างคู่เพื่อจะหาพื้นที่ใหม่ในการใช้ชีวิตร่วมกันก็ดูเหมือนว่า จะยังหาข้อยุติที่ลงตัวไม่ได้ ด้านหนึ่งที่ฝนอยากกลับไปอยู่บ้านตนเอง แต่สูกี้เกรงว่าจะไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวฝนเช่นกัน ทำให้แม้ว่าตอนนี้จะได้ใช้ชีวิตร่วมกัน แต่ทั้งคู่มองว่ายังไม่เป็นชีวิตคู่ที่แท้จริง และยังหาความลงตัวไม่ได้